

ב' יורדי
"מצדר"
אדר ב' תשמ"א
8.3.1981



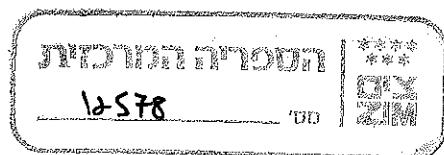
עירית חיפה
 מנהל החינוך
 מה הרגע
**מצפור זה הוקדש לזכר
 נספחו האניה מצדה
 אשר ירצה למצלות
 במושבך ברמתה
 ביום בהובת תשנה ו- 3.8.58**

במצפור המשקיף אל הים ממרומי הכרמל, מקום אנדרטה לצרים של כ"ד הימאים אשר ניספו
 כאשר אוניותם „מצדה“ ירצה למצלות.

5	שמות הנספים
6	כ"ד יורדי „מצדה“
29	הפלגתה الأخيرة
31	פעולות הצלחה
34	ニיצולים מספרים
37	אל עובדי החברה
39	יום השלושים
44	מן העתונות
46	לזכרה של „מצדה“
47	עלילוי נשמה

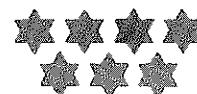
חברת זכרון
לכ"ד הימאים
שנישפּוּ
באסן טביעתה
של
א.מ. "מצדה"

ב' אדר ב' תשמ"א - 8.3.1981



656.6.084.3 (569.4)

ZIM:656.6.071.1/3



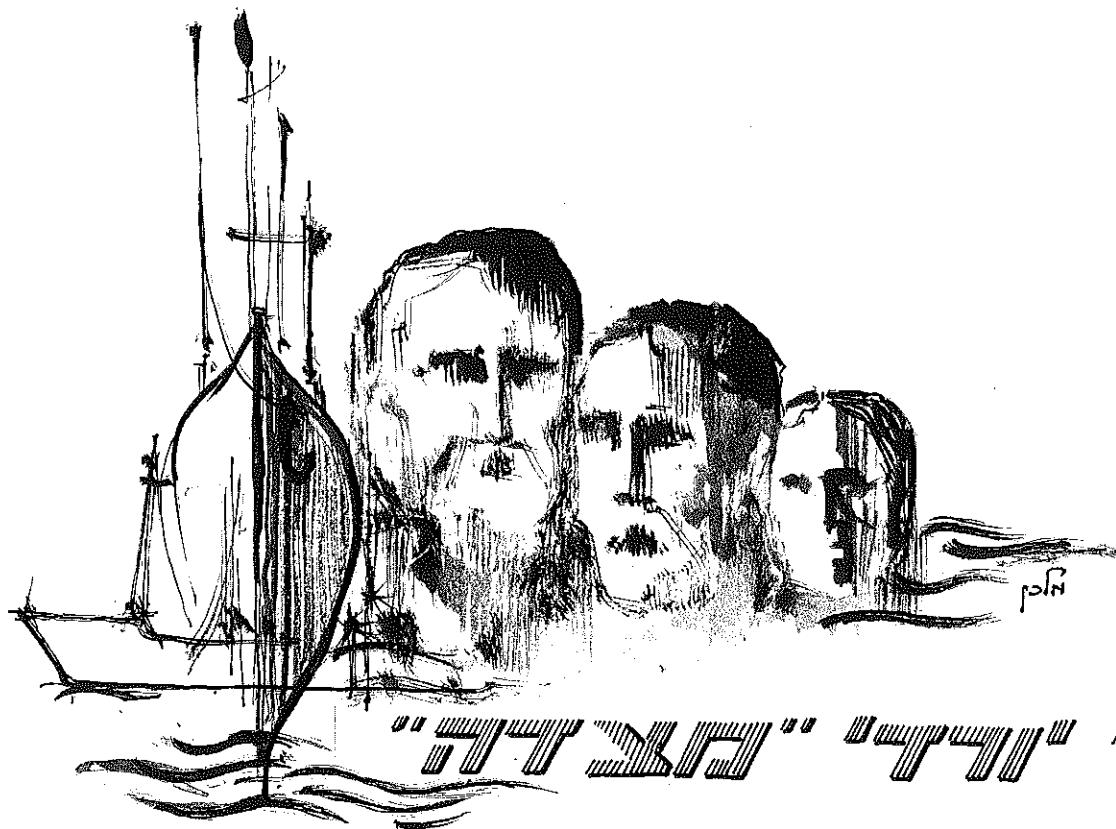
צים חברת השיט הישראלית
ZIM ISRAEL NAVIGATION COMPANY

**בָּרִם הַרְבָּר
וְעַקְבּוֹתֵה יַד לֹא בָּרוּךְ**

(תהלים עז ב')

רב-חוובל גרא לון
קצין שני MIGUEL M. CEPEDA
קצין שלישי OSCAR S. VILLARETE
קצין מכונה שני JOSE SOLLA RIOS
קצין מכונה שלישי JULIO G. BOAVIDA
קצין אלחוט דוד שטייר
כלכל ראשי SOLIAMENTO ALMELLER
רב-מלחים יצחק שושי
רב-משתנים בונצ'ון טורוק
טבח ראשוני שלטה כהן
ימאי סיבו מיליכאל קוציאק
ימאי סיבו מאיר אלקסליס
ימאי סיבו דוד אלפסי
ימאי סיבו מנוחם (גשח) לב
ימאי סיבו שלטה אלפסי
ימאי סיבו רגב אידרים
ימאי מכונה ציון ועקיין
ימאי מכונה ישע טרומס
ימאי מכונה יוסף אביסדריס
ימאי משק ציון אסלאן
ימאי משק יוסד בנייטה
ימאי משק מרدقי קדוש
ימאי משק גבריאל בונישבת
ימאי משק אילן הורוביץ

זה זכרם ברוך!



פְּדַע יָהִלְקָשׁ אַגְּזָה

עשרים וארבעה מימי אוניות הצובר שלנו, "מצדה", ניספו במלחמות ים ביום ראשון, ב' באדר ב' תשמ"א (8.3.1981), בשעות הבוקר. האסון אירע באוקיינוס האטלנטי, למרחק כ-100 מיל מזרחית מברמודה, כאשר א.מ. "מצדה" טבעה בסערה עזה, שהשתוללה באזור. אחד-עשר איש — עשרה אנשי צוות ונוסעת אחת — ניצלו והובאו לחוף מבטחים. אלם כ"ז ימאים טבעו. גוויותיהם של עשרה מהם נמצאו והובאו לקבורה, אך עקבותיהם של ארבעה-עשר לא נודעו עד היום הזה.

האסון, שהוא הכאב ביותר בתולדות צי הסוחר הישראלי, הטביע את חותמו על החברה ועובדיה. אך בעיקר, כמובן, על המשפחות השכילות, שאיבדו את יקיריהן.

*

אוניות הצובר, "מצדה" נבנתה בהمبرוג בשנת 1960. האונייה הייתה בת כ-30,000 טון מעמס ועסקה בעיקר בחובלת מטען צובר בין ישראל לארצות-הברית. בפלגתה الأخيرة יצאה מנמל אשדוד ב-16.2.81, כשהיא טעונה כ-30,000 טונות אשlag, שהיה מיועד לאלה"ב. מן התחלת הפלגה נקלעה למזגאיויר גראן ולסערות, שהלכו וגברו עד סופה, שהחלה ב-7 וב-8 במרץ ושרמה לטביעת האונייה ולמוותם של עשרים וארבעה מימייה ובתוכם רב-החובל, שנשאר על משמרתו על סיון האונייה עד לרגעיה האחרונים.



ר/ח גרא לוין ז'יל

נולד בישראל ב-1934. בתום לימודיו בבית-הה ספורט לקציניים גויס לחיל-הים. ב-1955 הפליג כקדט על האניה „אלית“. במרוצת השנים התגדים בסולם הדרגות וב-1964 הוסמך כרב-חובל. רב-חובל גוא לוין היה קברניטה של „מצדה“.

הניח רעה ו שני ילדים. אביו נפטר השנה לאחר מותו.

לזכר גרא בעלי היקר !

גרא לוין — שם שהטיל מורה — ימאים לא רצוי להפליג עמו כי ידעו שהוא „דורש“. קצינים חשו להיות תחת פיקודו, כי ברור שאל גרא אין חוכמות. במשרד חשו, כי ידוע היה שגרא איינו ניתן לשירות ...

העובדת, הבטיחות, הנקיון, ההיצמדות לתקנות ולהוקם, היו נר לרגליו ... לא תמיד הייתה העליונות שורה בקבינה שלו, כי תמיד דאג וטיפל בטעון טיפול. כאשר האחים נשוו והירפו את המתה, הוא עדין היה עסוק בטרדות הקטנות שאינן סובבות דיחוי לדעתו ...

לא מעט ימאים נוכחו לדעתה שה „שדי אינו נורא כל כך“, ואט עושים את המוטל עליהם בעלי התחרקות ולאלה כחל וסרק, מסתתר תחת השם גרא, חיווך שובה-לב, המונ תושמת-לב אישית, היכולת להקשיב, לעוזר, לטלווח, לתת מילה טובת והמון המון עידוד ...

הצדק שהיה האור שהדריך אותו — הוא הוא שהביא לו את אותם ויכוחים שככלנו היינו עדים להם, אך גרא לא יותר וצוקתו הוכחה גם אם היה עליו לשלם על כך בברורים, ויכוחים ורבה עצבים ...

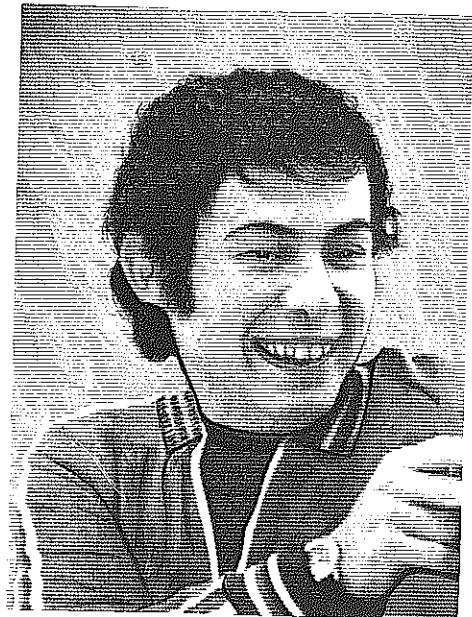
אנחנו, משפחתו, סבלנו רבות מכך, כי לנו הקרים היה ידוע כמה גרא סבל כאשר עלולות כה רבות ראה מסביב וניסה לתקן ...

למרות שראש וראשון היה אישים, הרי לנו נתן תמיד את תושמת-הלב הרואה והנדשת, אם במילה (כל החברים ידעו שבום ו'אהחה'ץ אסור לטלפון אליו כי אבא צריין להתקשר), במכtab, בעיזוז או בשי, בפרח בכל מאורע — יהיה אשר יהיה ... שתי חניות ידועות בחיפה כבר הכירו את הגבר הנזוך והמושך עם השם ומקרתת המגע מדי פעם, משair מכתב ברכה ומשלט עבור פרחים, לרוב נדרירים ומיהדים, שיש לשולחם בעוד מספר חודשים, כאשר הוא יהיה אישם ומשפחתו כאן ...

כל חבריו ידעו כי חוג קרב כיון שהוא זכר לשלווח לכולם מברקים מהדריך ... וזה את למרות הריחוק הפיזי והבעיות שסבירו.

גרא, שהיה קשורabis בכל נימי נפשו, לא התנטק מעולם מהים שהיה חלק מחיוו ולא רק מקור פרנסתו ... אפילו את דירתו בחוץ כך שנוף כל מפרץ חיפה נשקי ממנה. גם כאשר היה בחופש, ידע בדיקוק מה מתרחש ב„אוניביטו“ וכל הקורות אותה. אנשי מחלקת הים ידעו שכאר מגיע גרא, יש מי שיקבל את פניהם, יקשיב להם, יש אצל מי לשבת ...

צי הסוחר הישראלי אייבוד איש מקצוע מעולה למופת. חבריו ומשפחתו אייבדו אב, בעל, ידיד ורע מסור שאינו דוגמתו, והמדינה הפסידה איזח ישר, נאמן והגון. רעייתך אסתר

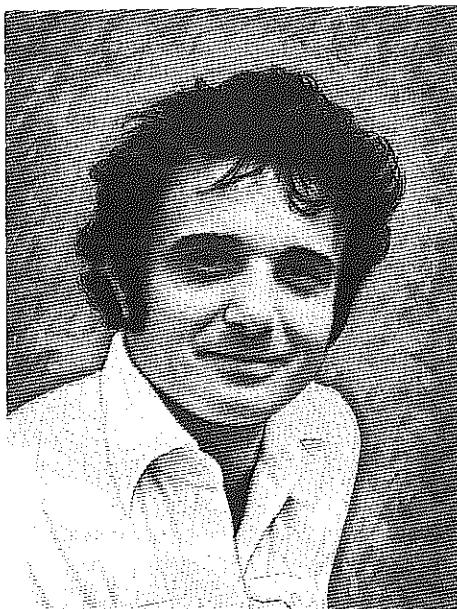


דוד שטיינר ז"ל

נולד בישראל ב-1953. סיימם קורס קציני אלחות בבית-הספר הימי בעכו. החל בחפלגותיו כקדט ב-1976 ולאחר שנה הוסמך לקצין. בצוות „מצדה“ שירת כקצין אלחוט. הניח הוריהם, אחות, ואת רעייתו מלכה — את מניצולי „מצדה“. בנו נולד 7 חודשים לאחר מותו.

אלוהים, הוא הילך ולא חזר!
אנא, עוזר למלכה, הלוואי!
אל רחום וחנון,
עזר לה, בלי ליאtot
הקשב לדבריה, הרגע, הרגע!
ונאם תתייחס בלי שאת
תנו לה חיים טובים ומאושרים
בלי כל מחשבה, כי זה הירץ הרע
מيري קרנץ

דוד!
אלוהים, איך לא תחמול?
נפלו חללים עלי ים סערה!
אלוהים! איך לא תחמול?
נפלו אנשים בלי חטא ורע!
אלוהים, נצלים קמו לתהילה
אלוהים, מי יגיש שם עזרה?
נפלו גברים בים סערה
נפלו אמיצים להציל ניצולים
איזה אתמול ראייתי האיש חי!
ומחר לא אפגוש בו, די, די!



סלומון אלימלך ז'יל

נולד במרוקו ב-1944 ועלה ארצה ב-1957. החל להפליג ב-1965. כאיש משק. שירות ב"מצדה" ככלכל ראשי. הНИIH אם, אחיוות, רעייה ובת.

לسمני באשר תהיה ולאן שתלך!

זוכרת אני את יום תשע שנים הנישואים שאוטו חגנו בלבם עם בת-айл בת השנה, שהשלימה את השמחה והפהה אותנו למשפחה; וביום מאושר מאיון כמושו שלחתני לך את איחולנו בציירוף כרטיס ברכה שאותו אצטט באזוניכם: „האושר והחודה שחוספת לחמי, גרמו לי לחוש שבלעדיך אולי שמי האביב לא יהיה כה תכולים, המשש לא תזרח ולא יפרחו פרחים. טיפות הגשם לא ינצכו כפינאים ירוקות והרוח לא תנשב ותחלש חלומות ולויים שרק לשינוי מיועד רציתי להזיר לך פרט אחד בלבד. אחר שמילים נאמרו נותרה העבודה ש...“

היתה לנו שנה נפלאה! כן נזכה גם בשנה הבאה. באהבה נינו".
ומשהתאכזר גורלנו, חשתני בנפשי שאולי היה זה רצון האל שדרכ אתי יצרי לאחל לנו ברכה זו ליום הנישואים התשיעי. ולעשורי, לא זכינו. ואכן בכאב הנווע מנבכי לבבי, לא אוכל להרבות בכטיבה כי הפחד וחחרזה גוברים עלי בידעו שرك זכרונות יפים והמן געוגעים הותרת בנו.

סמי, גם אם רחוק אתה מאיינו, ליבך עדין שרווי בתוכנו והבט יודעת שהלכת והיא עוד מתפללת שתחזר... שאותנו לא שכחת.

רعيיתך, בתך ומוקיריך

המים באים עלי כפרץ מים רחਬ
אתה רודף אותי ברוח סערה

נפשי נשפכת ונמסה מרוב יגון
היסורים המקריםיים את בשרי לא ינוחו גם בלילה.

אתה מסתכל עלי באדישות ואין אתה בא לעזרתי
אתה טוחף אותך כרוח סערה

תביאני שאולה למקום שבו מתאספים כל החיים
זכאי אני לצפות לטובה, והנה אכזבה מרה.

השתתפתني בצערים של סובלים ואומללים
חשוך ועצב, כמו שאין המשש זורתה לו

ואני צועק על צרכי בתוך הקחל הגדל
ועצמותי יבשו בתוך מי הסערה.

מנועתי מלחתוא בחשבי, כי יגמול ה' לכל ארץ לפי מעשי
מה הוא החלק שנותן לי האל מלמעלה בגמול צדקתי?

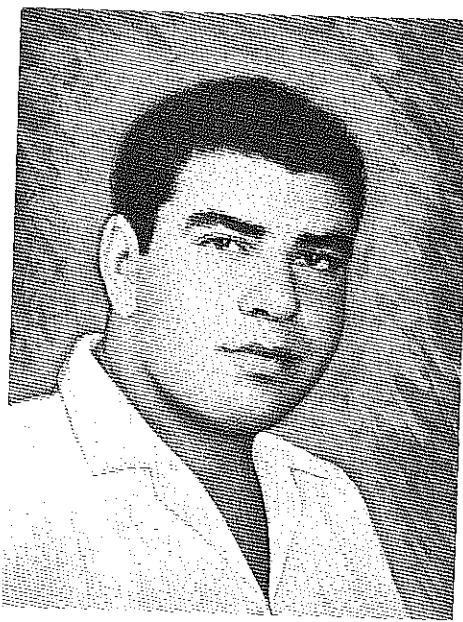
יודע אתה את צדקת כל מעשי
כי לא השתתפתني בעמשי פשע ומרמה.

האם לא נתתי ליתום חלק ממأكلוי?
היתום גדל אצלם כשהוד היתי צער

כמו אצל אביו, טיפולתי בו CAB

מנועתי מלעשות רעה כי היה עלי הפרח
לזכר של אלימלך עלי ספר איוב לא' לא'

וירח יקר הולך...



יצחק שושי ז"ל

נולד בישראל ב-1944. היה תלמיד ישיבת „סנ-הדרין“ בירושלים. התהנך שנטיים בקבוץ רמת יוחנן וב-1964 התנדב ליחידה קרבית בגלני. החל להפליג ב-1964 כחניך סיפון ובמרוצת השנים הגיע לדרגת רב-מלחים. בצוות „מצדה“ היה ורב-מלחים. הnick אם, אחיט, אחות, רעהה ושני ילדים.

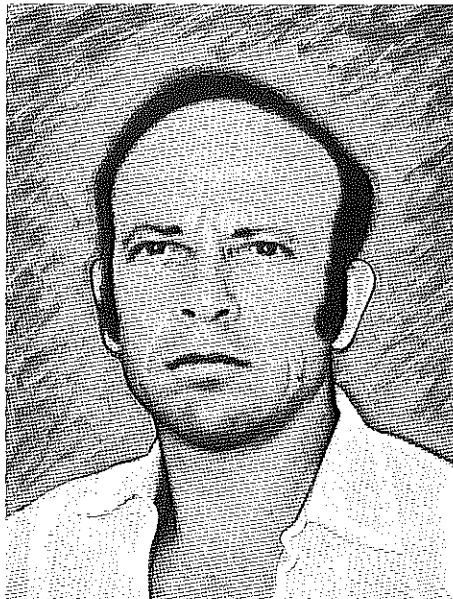
י מים עברים
צחוק איתנו נשור
ח יינו בוזדים
ק שה לנו ומר.

צחוק !

לי קשה ומר ולוי אתה לעד !
יום ה-8 לחודש מרץ הוא היום האכזר
בו נלקחת מאייתנו על-ידי הים האכזר.
כח צער הייתה — ולהנות הרבה בקרבת ילדי לא זכית,
ואם הלאת מאייתנו — אז למה בזורה כה טרגית ואכזרית ?!
קשה להאמין שלא תהיה איתה עוד והלאת לתמיד.
אפילו נדמה לי כי הכל חלום,
אבל בהקיצי, חיה אני לדאבוני את מר גורלי,
המציאות היאمرة — הלאת מאייתנו ואין שום דרך חזרה !
באותו יום ראשון — ישבתי וחיכיתי ליד הטלפון,
היויתי איתך באותו רגעים באותו סכנה,
קויתי שתצא בשלום מאותה סערה
ובעבר כמה ימים של מתח, תקווה ורבה תחונונים לישועה,
הגיעה אליו הבשורה המריה — יצחק שושי כבר לא בחיים נמצא.

אותך נזכר !
כבעל וכאב — נאמן, מסור, דואג ואוהב,
לסובבים אותך חבר — שאם למשחו דבר היה חסר — שושי הבעייה היה פוטר.
בחברתך כולן צחקו לשמע הסיפור או הבדיקה — אז תגיד, שלא תהיה לנו חסרי !!!?

איתנו אתה בכל דקה ובכל מקום
שלך כי אתה הייתה אתה ולא סתם חלום.
גילה רעייתך וילדיך שרית ומור



בן-ציוון טורוק ז"ל

נולד בפולין ב-1936. ניצל מהשואה ועלה ארצה בעלייה הבלתי-ילגאלית. החל להפליג ב-1961 ור' נבחר כציר לוועידת הימאים ב-1972. עבר קורס מסగ'ר/מכונן ב-1979. ב„מצדה“ מילא תפקיד של רב-משמעותים. היה הוריהם, אח ואחות.

ב תוכנו תשכו לנצח
נ' ררגלינו תהיה תמיד
צ'חוך לא ימוש מאיתנו
י' הי זכרך ברוך.

בנאי יקירנו !

קשה להעלות ולפרט בכתב את דרכ, חוויך אך ללא ספק הייתה זו דרך חיים אופיינית ויק לך.

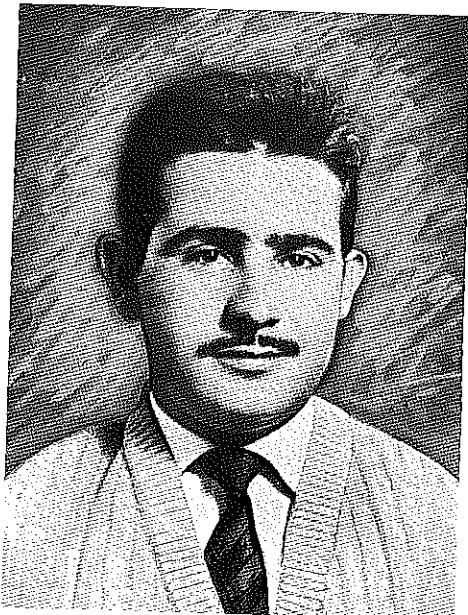
אהבת את החיים וחיה כפי שאהבת לחיות. הצלחת ליישם זאת כל רגע מהוויך הלכה למעשה לא פעם נהגת לומר שאם היה عليك לבחרור בנסיבות החיים לא הייתה חי אותם אחרות.

למשפחתו, לחבריך ולסובבים אותו הענקת תמיד הרגשת בטחון. הייתה משענתה איתנה ומעולם לא סרבתה לעוזר. אף רגע לא שעטם במחייבך, צחוק ועליזות היו מנת חלקך. להנוט הרבה בחברת משפחתו לא זכית, יתכן ולעתים אף אכזבנו אותה, אך תמיד אהבנו אותה. נזכיר תמיד את הרגשות שהיתה טבואה בך.

קשה להשלים ולהאמין شيוטר לא נזכה לראותך, חסרונון מוגרש בכל עת. בלבך מתנו, נוצר חלל ריק, והעולם לא ייראה יותר, כפי שהיא בעבר. היום אנו משוכנעים יותר מעתך, לבנו תהיה תמיד נכונה וצדקה. לעולם לא נשכח אותך, לבנו תהיה תמיד, ניזכר אותך כפי שרצית להזכיר, תמיד יהיה גאים בך.

הייה גבר והתנהגת כמו גבר.

מחוריך, אחיך, אהותך, אחיכיך זיו
וכל קרוביך וחבריך



שלמה כהן ז"ל

נולד במרוקו ב-1933. עלה ארץ-ישראל ב-1961. התחל לחקלאות ב-1965 כאיש משק. ב„מצדה“ מילא תפקיד של טבח ראשון. הניח אם, אחים ו אחיות, רעייה וארבעה ילדים.

מכתב קצר לאבא !

אבא, אני אומר ! אבא, אמיר צועק !
שלמה, אומרת אמא ומתייפחת, איך אתה ?
לאן נעלמת ? לאן ברחת ? ולאן הפלגת ?
מחכים כאן כולם, חולמים عليك כאן כולם

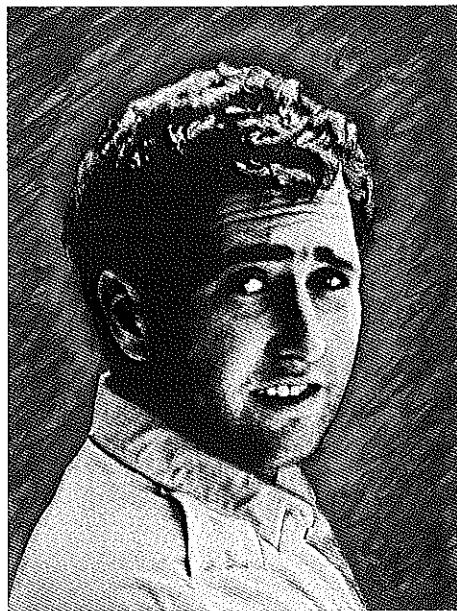
אתה אצלנו, ורק בתוכנו, בilyבנו, חי, חי, חי

אתה מבין את זאת ?
מן פנוי שכאן, מקשים על חינו, אף אחד לא מבין ומאמין
הrikנות מלאת את גופנו, ודמותך מפוצצת את לבנו.

היתכן ? שלדמota זה את — שואלים לנו את העולם או הגורל —
מתאים יסורי גיהנום בוראי שטן עלי אדםota
האם לדמות זאת, מתאים איתי טבע אצוריים
הגורפים כל מי שנקלע בדרכיהם ?
אך, לגורל אין אוזניים לשמעו, ואין שפתיים להשמיע.

לכן על בשנו הפסוק :

„רשעים וטוב להם — צדיקים ורע להם“
זה מוכיח את צדקותך ואת גאות משפחתך !
ולבסוף, נאמר שני משפטי לאבא :
אבא, אני ממך, באשר היין, סמוך על משפחתך
משפחתך הקטינה מאוחדת, מיווצבת וכפי שדגלת, מגובשת ומחונכת.
אנו ננציח את שמך עד כלות נשמה !
משפחה כהן



מייכאל קוז'אק ז"ל

נולד בישראל ב-1954. החל להפליג ב-1975
כימאי סיפון ובאותו מועד שירת גם ב„מצדה“.
הניח הורים וחת.

מייכאל !

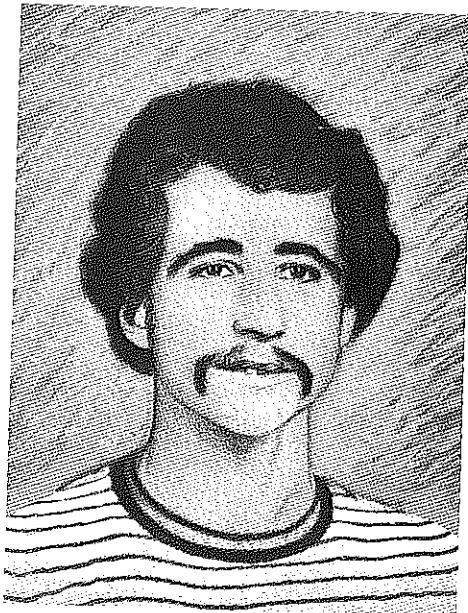
באיו טרגדיה אתה הילכת מאתנו, צער, יפה,
אמץ ואיתן איך הייתה ? ואיפה אתה ?
באט לעולם ככוכב שביט וונעלמת כבזקיו.
הפצע העמוק בלבו שותת מודם מАЗ הילכת מאתנו מבלי שוב
נפשנו כואבת יומם וליל. יקר היהת לנו
ולאנשים מסביבך ותמים קרנות חמימות ורוץ
דמיווך היפה ונפשך היקרה חרוטה לבונרנץ
יקירנו, מייכאל ...

האם

הוי, מייכאל בני, יקורי בבות-עיני של
ירד עליינו כאב נוראי !!
הלב דואב, חייך הצערירים פסקו פתאם
בתוך סערה בלב חיים
ולגנד עינינו תמיד תהיה בעולםים
ונאטור ונטcir אוותך כל החיים

צר לי עליכם רענייתי היקרה ובני גבי.
מתוך שנייה, אשתי את קורתא לבן האבוד :
מייכאליה, מייכאליה ! איך אנחמן כשאני סובל כמו ?
ואתת גבי, הסובל בשקט באבדן אחיך,
כיאות ל凱ין בצנחים ...

וזאב



מאיר אלקנסלי ז"ל

נולד במרוקו ב-1955. בשירותו הצבאי הגיע לדרגת סמל. החל להפליג ב-1976, ב„מצדה“ שירת כימאי סיון. הנית הורים, אחים ואחים.

בס"ד

בני היקר מישל!

גידלתי אותך, אתה הייתה פרח במשפחה. עד גיל 26 לחיך, צער ועוד לא ראת שום דבר מהחיכים שהיו לך. עבדתabis שנים רבות ויום אחד נעלמת מהעולם... הפלגה באונייה „מצדה“ הייתה אהוננה, וביום שחזור זה שלא חזרת מהים האזרז. מישל נעדר והשם שלו אף פעם לא ישב מליבנו, והפצע לבבי ישאר ללא בני היקר מישל, שהיה כוכב הבית...

אם א

ACHI MISHL !

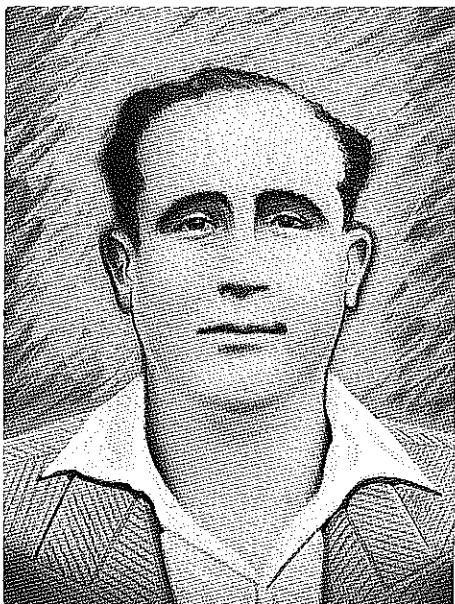
ACHI MISHL היה האח של המשפחה. איתו היינו משוחחים על כל נושא ולא היה מסרב לעוזר איזו לחתה מה שהיה אפשר לחתה. מאיר-מישל היה אהוב לחיך לכל אדם. היה לו לב של אהבה. כל אח במשפחה היה אהוב אותו. לכל אח היה מישל קונה מדי פעם משחו מהפלגותינו.

פעם התווכחנו, אני ומישל, על המלה „אהבה“ ומישל הסביר לי ש„אהבה“ בgmtaria זה מספר 13 כנגד 13 המידות כתובות בתורה, ואхи קיימים את הפסוק „אהבת לרעך כמוך“, זהה כנגד 13 המידות.

אין לתאר כמה אוח טוב היה מישל, ובמיוחד אני שהייתו קשור אליו מאוד, כשהיה נסע להפלגות הימי מתרגש מאד. אין يوم שעובר עלי ואני לא נזכר בו,

ומישל היה עוזר, דואג, ואפשר להגיד שהוא היה האבא של המשפחה.

אלברט



דוד אלפסי ז"ל

נולד במרוקו ב-1921. בגיל 15 החל להפליג בצי הסוחר המרוקאי והתמיד בו במשך 20 שנה. ב-1960 עלה ארץ ובאותה שנה הפליג כמלח על ה„פטריה“. ב„מצדה“ שירת כימאי סיפון. הНИIH רעה, ילדיים ונכדים.

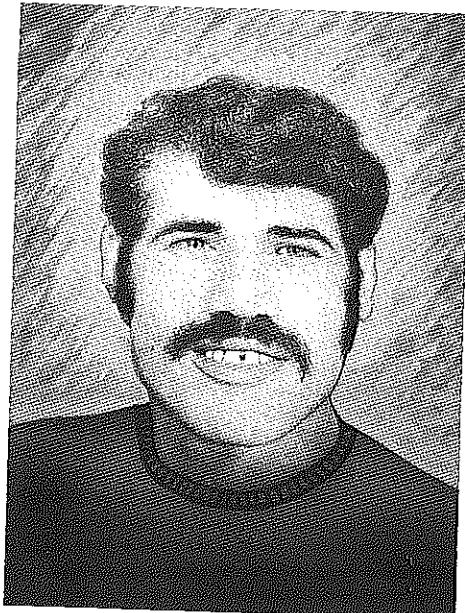
נולד ב-1921 במרוקו בעיר קזאבלנקה. אהב לבנות עם משפחתו בחברת אשתו, ילדיו ונכדיהם. נושא השיחה עימנו היה בדרך כלל אוזות חוויותיו ואכזבותיו בים. תחביבו היה: בישול, תבשילים ביןלאומיים. אהב לבשל מטעמים מיוחדים, ולהגישם בעצמו. אדם נח מאוד, אהב חברות, התאקלם בכל מקום. היה חבר על כל יושב הצור-הגולילית. אהב מאוד מוסיקה מזרחית מכל הסוגים, וסרטים ערביונים.

היה הדור בלבשו, מסודר ונקי, שקט ורגוע, דאג לטיפול בכל הסידורים בבית, פינק את אשתו ומשפחה מיוחד לה הקדיש רוב זמנו הפנו.

אדם אדוק, בעל אמונה דתית, כיבד את השבת והחגיגות. השתרד לא להפליג בחגיגות.

משפחה אלפסי

חצורה-הגולילית



מנחם (משה) ליב זילberman

נולד בעירק ב-1947 ועלה ארץ ישראל ב-1951. החל להפליג ב-1974. ב-'מצדה' שירת כימאי סיפון. הנית הורם, אחים ואחיות.

מנחם!

בשנת 1974, כאשר התגייסתי לצה"ל, ה策רנו מנהם לצה"ל, היינו אחים טובים, אבל לא חברים. הוא היה סגור מאוד ולא נהג לספר על עצמו. בכל פעם שרציתי לדעת מה קורה אליו, תמיד היה נוטן הרגשה שהכל טוב.

עם הזמן הפכנו להיות חברים טובים והגישה שלו אליו הייתה חברתית. הוא היה מספר הכל, טוב ורע, אבל תמיד היה אחותו הקטנה. אהבנו להיות ביחד, אחד בחברת השני, יצאנו לבליות ביחד בחברה אחת.

בתקופה האחרונה מאד רציתי שיפסיק להפליג, והוא היה אומר בכל פעם שזו הפלגה الأخيرة שלו. כשהעלה על "מצדה", החזר מנהם באופן שנשמע לי חד-משמעות יותר, כי זו אכן הפלגתו الأخيرة. לאמא אמר אז, כי הפלגה זו היא טויל לקרה פרישתו מהים ומציאת חיים חדשים בחו"ל.

בשביל אמא, הוא נמצא היום בחו"ל... כי כאן לא נשאר שום דבר, ובשבילו הוא עוד יחוור. אחותך רותי

היום האכזר לך אותך ואני לך גם את השמחה ואת הדעות ההחיים של המשך פחה. לא נותר לנו כבר לבכות אותך ולהניח פרחים.

אנו רואים בים הגדל את קברך. רחש הגלים ורוחותם הינם המנסבות לנושות את שמך, מנהם, מנהם, ולנו אין מנהם ואין נחמה.

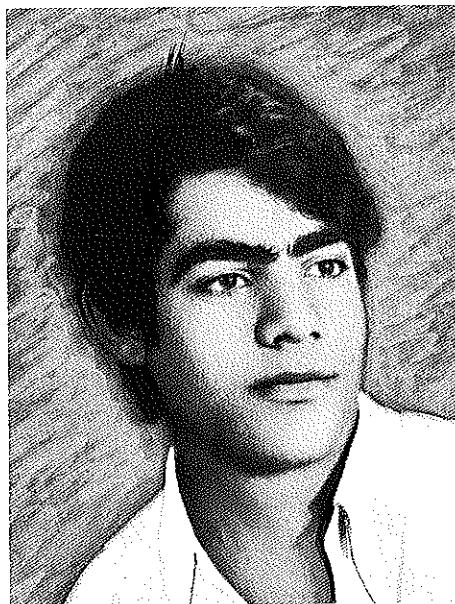
לב המשפחה הייתה לנו, כולם שבבו סביבך ביום החופשות מההפלגה. אך מה נותר לנו היום? בית שקט ריק מתוכן, הורים מבוגרים הנושאים בפייהם את שמן ועדין לא קולטים וمبינים שלא תשוב.

זכך לא ימוש מלבנו יומם וליל.

לא השarter להם נבד או אשא, רק זכרונות עצובים וכאב עמוק כי.

יהי זכרך ברוך.

אבייה מימון



שלמה אלפסי ז"ל

נולד במרוקו ב-1951 ועלה ארצה ב-1962. החל להפליג ב-1969 כחניך מכונה וכעבור זמן מה צורף למחלקות הסיפון. בצוות "מצדחה" שירת כימאי סיפון.
הניח אם, אחים ואחיות.

שלמה אלפסי ז"ל, עלה לישראל בשנת 1962 עם הוריו, ממרוקו, בהיותו בן 10. שנה לאחר מכן כבר היה יתום מאביו. הוא סיים את בית הספר הייסודי „מסילות“ בנתניה והמשיך למדוד בבייטספער התיכון „אורט“ במגמה מכונאות ימית. עם תום לימודיו התיכון, התגייס לצה"ל ושרת בחיל הים, על ספינות הטילים ב„שרם“ (מפרץ שלמה). בתום שירותו בחובבה התחייב לשרת שנתיים נוספת בצבא הקבע.

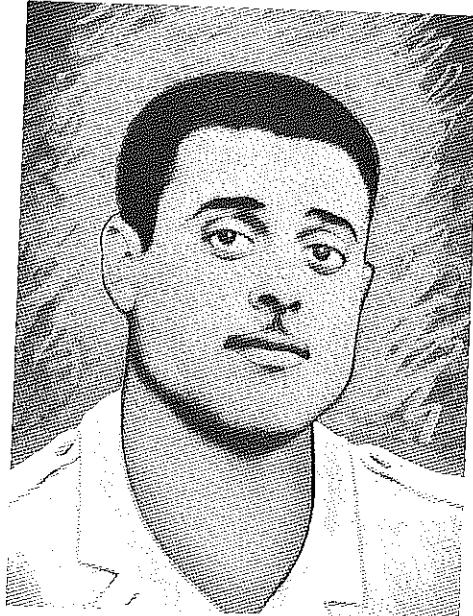
מיד לאחר שחרורו מצה"ל החל לעבוד בחברת „צים“ והפליג בקוויה, במשך 3 שנים ברציפות.

עם פרוץ מלחמת יומן הCAF, היה רק טبعי שירות במילואים, והוא שירת כ-8 חודשים על ספינת טילים. כבר אז ניחן בתחששה, שליוותה אותו במהלך כל חייו הקרים, שהגורל איינו מair לו פנים מיוחד. הסטייל שלהם היה נתון, מהיום הראשון למלחמה, להפצצות המצריות בה מצא את מותו חברו הטוב שלמה. בלחץ בני משפחתו ובנגזד לרצונו ואהבתו לים, נאלץ לעזוב את הים על מנת לחזור ולהתגורר עם אמו, שנשארה כל אותה עת בגה. אחיו, בעל מפעלי יהלומים, החלטת לקלוט אותו בעבודה. שלמה לא היה נלהב מעבודה זו. לעומת, שלא מימשה את הפוטנציאל האינטלקטואלי שלו, את הדינמיות ואת הרצון להתפתח. תנאי העבודה המיוחדים וההתבות שיכול היה להציג לו אחיו, לא היו שוקלים כנראה, כנגד המשיכה לים והוא החליט לעבור שוב את המבוקשים הרפואים על-מנת לחזור ולהפליג, אך הפעם בדרגה גבוהה יותר. לשם כך, הוא נרשם ללימודיו קצונה ימית בבייס בנחריה. שכר חדר במקומו והתגורר בו.

מהלך הלימודים נקבע, כאשר חברת „צים“ הודיעה לו, כי הגיע תורו והוא יכול להפליג בכו האורך „ישראל—בלטימורה“. הוא הפליג, לאחר הבטחה, שזו תהיה הפלגה ייחודית, אך זה היה רק פתח להפלגה נוספת ולמרות הבטחתו, שלא לחזור לשם הוא חזר להפליג להפלגתו الأخيرة והטרוגית.

ammo מעולם לא תנו חם. „על גדרים“, היא אומרת, „אין נחמה“. אין לה קבר, עליו היא יכולה לקונן ובו להאהז בשארית ימיה. לנו, בני המשפחה, האחרים, לא נותר אלא לכואב על כי שלמה לא זכה למש את שרצתה בחיים, ולא הצליח להשלים את אשר קיווה הוא. אנו יודעים, שיכול היה לעשות זאת על הצד הטוב ביותר.

הוא נפטר באיבר והוא בן 29 שנה בלבד.
המשפחה
זהה זכרו ברוך!



רַבָּה אִידְרִיס זִיל

נולד בישראל ב-1933. חתל להפליג ב-1974. היה מוכר כ„על“. הדיניה הימאי העכשווי. ב-„מצדה“ שירת כימאי סיפון. הניח אח, אחית, רעייה ושתי בנות.

עלינו בים התיכון באחד מפינותיו המזרחיות, מטרע לו חוף יפה ורגוע, שקט וצנוע. חופה של העיר חיפה בה גדל ועבד עד יומו האחרון. במרחק 20 דקות נסעה מהיפה העיר, שכון כפר עבלין בו נולד המנוח. את ימי נעוריו בילה רגיב לאורך חופה של חיפה, ממנו שאב רגיב את השקט הנפשי, הרגיעה והצניעות. כסמו של חיים משך את רגיב עד כדי שהשচיכ. ממנו את ביתה הספר, את ביתאיבו ואת קורבו בעבלין. בסימטאות הנמל למד לדבר אנגלית, המספקה לימי בן זמנו ואשר נפלה חיפה ב-48, מצאתי את רגיב מהלך לאורך חופה של העיר עכו, ומשפחותו באה בעקבותינו. נמל הוא נודע בשם עלי, על שם אביו. כאן עבד כדי. נמל עכו אז היה ספק הדגים הראשון בארץ. זאת הודות למספר התאגידיות של דייגים בעיר העתיקה של עכו, אשר עד 1965 הצליחו למשות מהים את מיטב דגיו. לרגיב היה חלק נכבד באירוע החברתי של קבוצות הדייגים ומשיכתם למקצוע. מעולם לא חשב על עסקים ורוחחים. לריב מספיקות היו הצלחות. למורות השכלתו היישודית, הצליח לעבור שני קורסים במכמורת. השתלמותו אלה העלו את קרנו בין חבריו הדייגים.

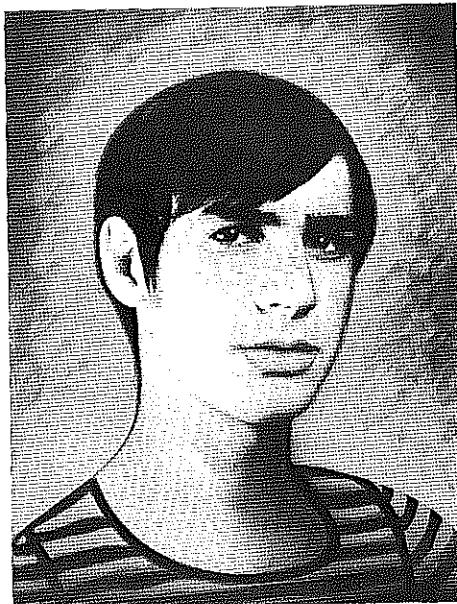
כאשר התמוטט ענף הדיג בעכו, חזר רגיב לחיפה. שם נתקבל לעבוד כאיש צוות בחברת „צים“. אט-אט הוכית את עצמו כאיש העבודה, בעל נשמה טובה והתקבל להפלגות בצי הסוחר של „צים“. לאחר שכנועים רבים, הסכים רגיב להקים את ביתו על היבשה. הוא התנתן והקיט בית בכפר מולdotו — בעבלין, אך את הים לא עזב. הוא החלק חצרחצוי.

בחפלגה האחרונה קיבל דימום בדריכי העיקול ואופסא, ובהפלגה שלפני האחרונה, סבל ממוקעה בלב ואופסא. רגיב הבריא ובקש עלות שוב לים. בקשנות משפטונו ורופאיו שירד ליבשה לא עוזרו, אך הוא הבטיח לכולם שזו תקופה ההפלגה האחרונה. בן 48 היה, הניח אשה ושתי בנות: עבירה בת 11 שנים וגדיר בת 5 שנים, מוחמד אחיו בן 35 ועוד ארבע אחיות.

רגיב עוד הספיק לומר „קדיש“ על קבר הוריו, אך נוצר ממי לומר „קדיש“ על קברו של אחיו הנעדר, והסתפקתי באמירה תוהה על נשמה שמקום שכינה לא ידוע.

במשך שבע ימים, החל מ-1981.3.8, יום האסון, ישבנו יחד משפטונו, חבריו, ידידי ומשפחה „ცים“ וחיכינו לאיזה נס שיובוא, אך כאשר בושע זה לבוא, ידענו שגם הפעם האחרונה...

אני מבקש מאלוהי שיתן לי את הכוח והרצון להמשיך לתמוך במשפחה אחיו רגיב זיל ומנצל הזדמנויות זו כדי להזות לכל חבריו ומוקרי זכרו ובמיוחד לחברת „ცים“ ושרותי הרווחה ואני הימאים, אשר עמלו יום ולילה כדי להקל علينا בנסיבותנו הנוראה בכל הדריכים והצורות ומשיכים לתמוך עד עצם היום הזה. תודהנו. אחיך מוחמד



ציוון ועKENIN ז'יל

נולד בישראל ב-1955. החל להפליג ב-1971 כי-חניך קורס עובדי מנוע ב-, "טמנע" וחתמיד בהפ-לגותיו. ב-", מידה" הפליג כימאי מכונה. הניח הורים, אחים ואחים. אמו ז'יל נפטרת זמן קצר לאחר מותו.

ציוון!

אמרו לי לכתוב מספר מילים לזכך ולא ידעת היין להתחיל. כל כך הרבה רציתי לספר, עד שהתבלבל סדר הדברים בראשי. אני יודעת במה לפתח. מה יש לי לומר על ציוון, שלא ייראה מרוחק מדי, מנופח, חסר קשר לציוון האמתי, החyi, התוסס? להגיד שהיה בן אהוב? — כולם היו כאלה.

לומר שאחוב שלום היה ועשה שלום? — צר המקום מלספר.
שנאמנו היה לכל רעיון? יבווא הם ויעידו על כך טוב משאוכל אני.

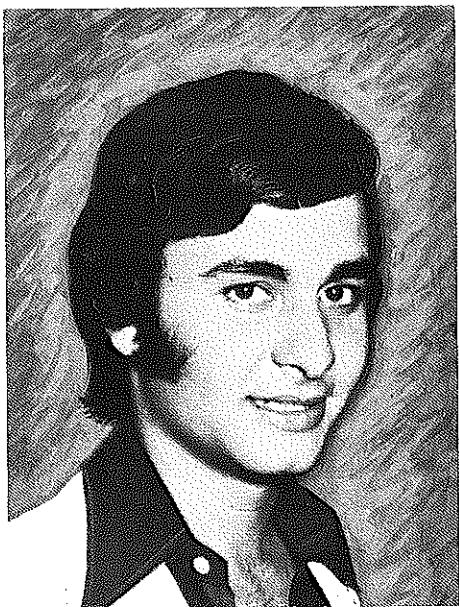
ציוון אהב את חיים. אני יודעת, שזה נשמע McLיצי מאד — אבל כך זה היה. ציוון אהב את חיים, התאהוה לו, אהבה אמיתית, פשוטה ממשמעה. כמה פעמים ראיתי את ציוון יושב אצלם במרפסת ומבטאו מופנה אל החיים, מרוחק מכך... חופשות שלמות בילה כשהוא טובל בית... ימים שלמים בילה על החוף... הים, החוף, עליהם דיבר ועליהם חלם. ובגיל צעיר מאוד נטה ציוון הכל מאחוריו: לيمור זים, אם דואגת, ועשה הכל כדי לעלות על אוניה, לשוטבים, קרוב למים, להיות עם הים — עד שנתגשה משלתו באורח כה כואב, כל כך מיותר. זכורים לי ימים ולילות שעשה עצמו. זכרה לי הציפיה, התרגשות, האושר... ואחר כך באו אחרות. "צים". זכרה לי הפלגתו הראשונה, התרגשות, האושר... ואחר כך באו

ציוון. איך מכניסים 25 שנות חיים לתוך, "עמדו אחד" שיש לרשותי? איך אעביר אליכם מעט מן המעת, מראות שחרותים בזיכרוני, הרוגעים הקטנניים, כל השעות בחברתו?

ציוון תינוק, ציוון גיסי הקטן, חלק משפחתי. כבזקונים ראיינו בזרועות אמו, מרדיימה אותו בערוב היום, אהבתה אותו, כדרכה, בุดנה, ברון. ציוון הקטן. שחום, רזה, עיניו גדולות וכחות מואוד, מכורבל בחיקה, ידו הקטנה מונחת סמוך לבבה, לב אם אהבתה ומחמה. ציוון גבורה, שיער שופע, עורו שחום, רזה, עיניים כה גדולות, כחות וכבר בגאות יצוקה בו, אחריות, סמכויות, ציוון החיל, חביבו של הבסיס, יעל, דיקון וממושמע, חבר-אמות וمبני ענן, רציני, אחראי ומסודר. ואחר-כך ציוון והמשפחה, דואא, אהוב, מצר בכל הכאבם, שמח את השמחות כולם בمعنى ריחוק של אב גדול, אם גם בטרם זמן. ציוון עוזר לאמו, תומך בה, מנהמה, סוגג את הצרות כולם.

אהביהם ונעים היו בחייהם — וב모תם לא נפרד. על אם צאת קצרו המלים עצמן מלספר. טובה, דואגת, מסורתה, מופת של אם ושל אבא — צוק של איתנות וכח. לא היה דבר שיכול היה למוטה, מלבד מותו של בן יקיר לה, בזקונים — מלבד מותו של ציוון.

שםת — מותה גם היא, לאט, בדמייה — כדרכה. ובלכתם — נפער בנו חלל עצום. חלל המתמלא לאט לאט בזיכרון, בכאבם, לאט לאט ובדמייה. ציוון. מלכה, גיסתך



ישי סרוסי ז'יל

נולד בטורונטו ב-1954. עלה ארצה ב-1955. החל להופיע כחניך סייפון ב-1970. ב„מצדה“ שירת כימאי מכונה.

הניש הורים, אח, אחיות, רעייה ובן.

ישי!

אם היה אפשר לשкол טובי-לב של אדם, אז אותו משקל שהיה מוגדר את ליבו שלishi, היה נשבר. הוא נתן מעצמו לכלום והרבה מה שהיה מסוגל הוא אהב ועזר וודאג לכלום, והוא חזר אל חיים כדי שמשפחתו לא תדע מחסור ולא האמין לרגע שהם יהיה המחisor הכי כאב לכלום.

ישנה אמונה האומרת שאלווהים לוקחים אליהם הטוביים בגיל צעיר ואתם בגלל שהעולם והחיים מלאי סבל ושם אצלו הכל טוב ויפה והנחמה היא שאנו מאמינים.

משפחה סרוסי

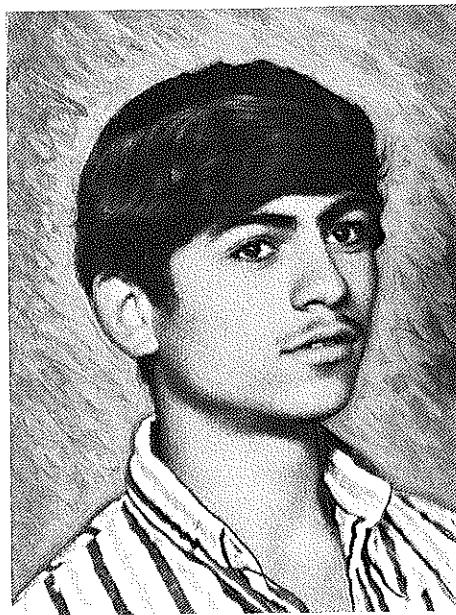
למעלה רחוק בין ענן וכוכב
נוסף לו פטאום מלאך,
הישר מלמטה ללא מחסומים,
נכנס למרבץ הנשומות הטוביים.

לפתע פטאום, הכל נגמר,
לא עוד יט לא סיירות,
רק שקט עמוס ומוזר.
אל תבעו אהובי אני שם מבית
ומרגיש ומלא זכרונות.

גיסן ארנון אופיר

למטה עמוק בין סערה וגלים
זעק לו אלהים תן לי חיים,
איך אשאיר את כולם בעצב, בדד
איך אשאיר את אלה שכך אוחב.

רואה אני בית ירוק וקול של צחוקים
וילד קטן הממתין להמון עצועים,
ASHA, משפחה ואת כל החברים,
איך אשאיר כולם ואתן את עצמי לגלים?



יוסי אביסדריס ז"ל

נולד בישראל ב-1959. למד בבית-הספר „մבו-אותיים“ וסיים שירותו בצה"ל בדרגת סמל. החל להפליג נגב. ב„מצדה“ שירת כימאי מכונה. הניה הורים, אחים ואחיות.

יוסי נולד במרץ 1959 כבן שישי למשפחה בת 8 ילדים. לימודיו היסודיים עברו בבי"ס היסודי הדתי „ישורון“ בגדרה.

עם תום למדיו היסודיים, החל ללימוד ב-1973obi"ס הימי „מבואותיים“ במכמורת במגמת מכונאות. סיום למדיו ב-1976, הותיר לו שנה עד לגיסו לצבא. ליוסי הייתה זו הזדמנות ראשונה אותה ניצל לדבר הבהיר והמובן מalto לשרת על הים. הוא עשה זאת באונייה „שכמה“ עד לגיסתו באפריל 1977.

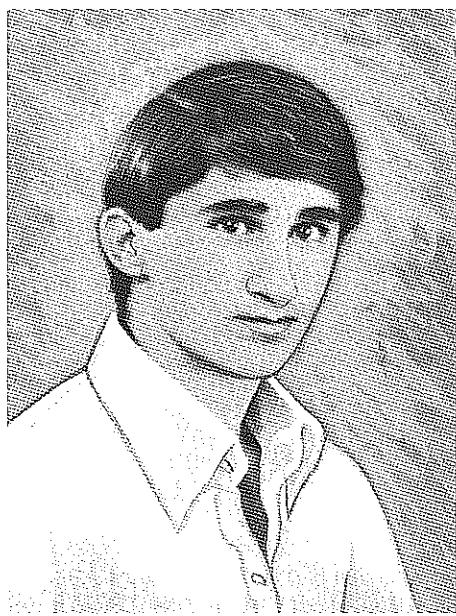
את שירותו הצבאי עבר יוסי ברובו בחיל-הים ואת הנוטר בחיל החימוש. הוא סיים את שירותו בדרגת סמל. לאחר שחרורו לא عمדה בפינוי כלל השאלת: „לאן פניך מועדות?“ וכן שוב מצא את דרכו ביום אחד הפעם על האונייה „מצדה“, בהפלגתו השלישייה בלבד על אונייה זו מצא יוסי את מותו בנסיבות הטראגיות הידועות.

על קרקע הארץ זו הייתה הולדו של יוסי. במושבה החקלאית גן-יבנה נולד, ועל ריחות הפרדסים שהקיפו והמרחבים וכל מלאו העין גדול והיה לביר. כבר בצעירותו בלטו ביוסי הנגדים, שיצרו יחיד, דמותה כה שלמה ומרתקת. מצד אחד, אהבה והקשר שהיה לו לקרקע ולמשפחה, ומצד שני, חכמיהה למלה שמאחורי האופק. וייתר מכל סמל עבورو את מה שמעבר לאופק, הים על מרחביו האירוסופיים ועל צפונותיו אותן היה שף פענחו. כאבן שואבת, שאין גבול לכוחה, נמשך יוסי לים כל אימתו שנייתן היה. נשרק עמד על דעתו, נתק, עם כל הקושי שכז, מנור משפחתו וצמיחתו והלך ללימודobi"ס ימי. גם בחופשיותו לא חדל יוסי להתרפק על הים והוא נוהג לכלכת לשם שוב ושוב לעסוק בבישול ובשחיה ולספוג מלאה הריאות מריחות הים וגליון.

יוסי היה מסור לאנשים הקרובים לו. הוא נולד לאב מבוגר, אשר בשנים האחרונות מצא בראותו מפת גילו, אלום יוסי ניסח לסייע למשפחה ולאב כמייטב יכולתו, ובחופשיותו מהצבאה ומההפלגות, נהג להקדיש לכך לא מעט זמןנו. גם לחברתו אהובה, עימה תיכנן להינשא ולהקים משפחה, וליתר משפחתו, היה יוסי קשור בקשר עמוק ואין זה פלא שאחיו הצער ראה בו דמות-זהות והחליט לлечט בדרכו ומצא אף הוא את דרכו אל הים.

בחודש מרץ נולד יוסי ובחודש מרץ טבע, ואפילו גופתו לא נמצאה. כאילו גם במוותו סרב להפריד מהabitנו הגדולה הים, וכאליו ביקש שנינהבו בו על פי מנהג יורדי-הים הקדמוניים שבמאותם הורידו את גופותיהם למעמקי מצולות הים.

משפחה אביסדריס



צִיּוֹן אַסְלָאָן ז"ל

נולד בישראל ב-1953. החל להפליג כנער-MASK ב-1969. הגיע לדרגת טבח שני. ב„מצהה“ מילא תפקיד של ימאי משק. הנית הורים, אח ואחים.

צִיּוֹן!

כמעט שנה חלפה מאז אותו מקרה שלא ניתן לקרוא לו בשם, שלא ניתן להעלות אותו על דל שפתינו, וכל השמות, והכינויים כמו אסון, טביעה, תאונה, תרגדיה, ומה לא עוד אינם משקפים נאמנה את הרשותנו כאבנו ומחשובתינו או את גודל האבידה.

היה חורף והוא חלי, היה גם קיז. והנה אנו שוב בעונה הגשומה, הסוערת, עברנו כבר את תקופה השאלת, אבל לא השכלנו מעליינו את השאלת, שהשתלטה עליינו מאז, ושופפת את חיינו.

חכל השתנה, המחשבה, ההשקפה, אורח החיים. היום כבר איןנו כה שאננים ואופטימיים. ועלמה מאיתנו שמחתי-החיים הספונטנית. כל שמחה מהולה בעצב, כל שירה מהולה בבי.

זהו הגורל המעוות.

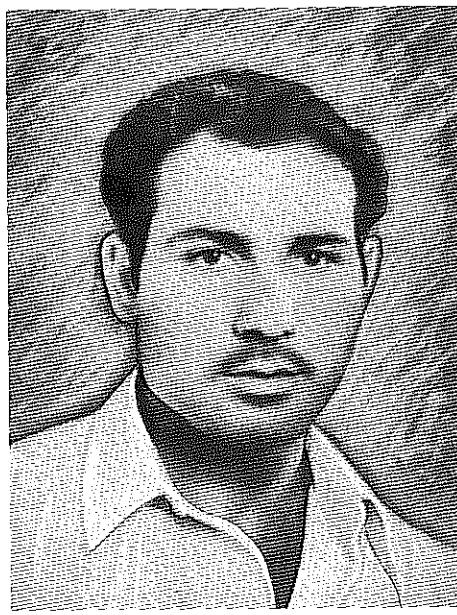
היות ולציוון שלנו, הייתה שמחתי-חיים נשגבה, נעה מהברנתנו ותפיסטנו, קשה לאומר שחייו הקצרים התנהלו על מי מנוחות, ובכל זאת הוא השקיף על העולם בצחוק, בביטחון ובעוז, היו היו מלאי מכשולים, אבל הוא נלחם כנגדם. התגבר עליהם שעלה אחר שעל ופסעה אחר פסעה. לא נתן גורל העיוור לרזרוף אותו לא נתן פתח לכל אפשרות של יושך להשתלט עליו. נשמה טוביה היה!

לרגע עולה דמותו נגד עיני. חזק ומלא און, נאה, שعرو הארון והפרוע, זקנו שצמץ פרא, עומד איתן, צחוק שפוך על פניו וככלו מלא בטחון, אוף אופטימיות עד כAbb. צוחק ומדבק את כלנו בצחוקו. חברי קראו לו „דווי גל“, על שם דמיונו המועט לדובי גל המקורי, על שם עלייזו, בדרנותו ושמחת-החיים שהפגין. ושוב מחשבתי נודזת, עוברת תקופה-חיים ארוכה ונעוצרת בשציוון עוד נער, בעברليل הסזר של פסח, כשכולם מסובים מסביב לשולחן וצחוק והמולה מסביב ולפתע קולו של ציון משתלט על הכל והס שורר בחדר:

„מי שביתו על המים,
הוא לא ישכח לעולם
חוֹף אלמוגים בין ערביים,
לובן תרונים על הים“

האם זהו צירוף מקרים עיוור או יד הגורל שבסופו של דבר, מצא את מותו זוקא במים? כשל תקוותינו, כמייתנו ומחשובתינו נתונים אותו רגע... אולי... לחוף אלמוגים בין ערביים!

ההורם
שרה ויחזקאל



יוסף בְּנִימָן ז'יל

נולד במרוקו ב-1935. החל להפליג ב-1958 והגיע לדרגת מלצר ראשון. ב„מצדה“ מילא תפקיד של ימאי משק. הנית אם ואחות, רעיה ו חמישה ילדים.

בעלי יוסף!

בעלי ז'יל היה אדם טוב לב, אדם הבולט בטוב-יליבו. כל חבריו סיפרו על אופיו המיעודן כל כך. בעלי אהב מאד לעזר לאזלת. הוא היה איש סלחן ביותר, רקח את הכל בקלות — כלפי חוץ, אף פעם לא הראה לנו מה כאב לו, לא רצה להזכיר לנו, הוא השאיר את הכאב עצמו, עמוק בלב. אף פעם לא שמעתי מילה רעה, הוא לא אמר לא. תמיד נתן הכל.

הדבר החשוב ביותר בשביlico היה אנחנו — יядיו ואני, ולמטרה זו הוא הקדיש את חייו — עד הרגע האחרון — فعل למענו וdag לכל — עשה הכל על הצד הטוב ביותר. בעלי מילא את חובותיו מעל ומעבר בתור בעל, ועל אחת כמה וכמה בתור אבא.

רעיון יהודית

הבעיה המעניינה אותו כבר חודשים מספר היא מותו הטרagi, הפתאומי כל-כך של אבי. אני תמיד אומרת לעצמי שהעובדזה או לא נכונה, פשוט בלתי-אפשרית שאבא לא יבוא, שאני לא אראה יותר את אבא שלי. איך יתכן? שאף פעם לא יוכל לדבר אליו, אלא בחלומות, לראותו ולשמו, לאמר לו: „אבא, אתה הצלחת, אבא אתה גיבור...“. הכל, הכל נראה כמו חלום זווהה. החלום הרע ביותר שהיה אי-פעם. גם שמעתי שמנסים להציג את חיהם של מספר ימאים — אף פעם לא האמינו שאבא בינהם, אף פעם לא חשבנו על כך שאבא לא יחוור מהבעודה.

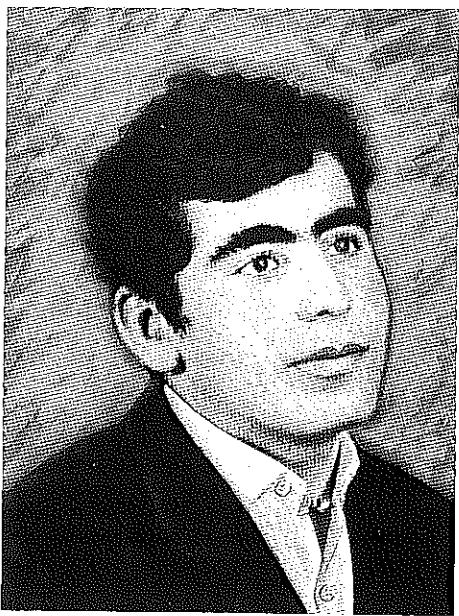
רק לאחר 3 ימים ידענו. הייתה איזו מן הרגשה לכולם. אמא קיבלה היסטריה ואני לא יכולתי להתמודד עם זה. פשוט אי אפשר. ידענו שזה הסוף, שאבא כבר איןנו. רק يوم לפני כן קיבלנו מכתב ובו אבא כתב שהוא יהיה בפסח בבית, וכבר הוא איןנו.

המכה הקשה ביותר, האDEM שהירוב אליו ביותר, שהייתי קשורה אליו יותר מאשר לכל אדם אחר במשפחה, שאבתתי אותו יותר מכלם — איןנו. אותו לא יוכל לשאול, לא יוכל לספר לו דבר, רק להיות עם המחשבה, להיות עם השאיפה לקיים להנגיש את החלומות שאotton הוא לא זכה לראות, להרגיש, את החלומות שאילו הוא היה איתנו, היה מאושר בהם.

גם כשאבא היה בנסעה, תמיד ידענו שיש מישחו שדו-אג, שאוהב, שחוشب علينا. אף פעם לא שכחנו שיש לנו אבא. עכשו אין איש אחרינו. אין מי שידאג, אין מי שיחשוב, מי היה אמיתי?

וכשאני הולכת לקברו, אני בוכה. אני לא מאמין שאבא נמצא שם. האDEM החסן והבריא הזה, שכולם אהבו אותו זה. אני קוראת על המצבה את שמו, תאריך וועוד, ואני מסתכלת במשך כמה דקות באותה נקודה ואח"כ מתנות — זה לא אבא... אבא זה לא האדם ששוכב זה. אבא זה האדם הטוב ביותר בעולם, החסן ביותר... אני בוכה ומבקש דברים, עכשו הוא האלוהים שלי... כמו תמיד, כמו...

בתוך אורנה



מרדכי קדוש זיל

נולד בישראל ב-1952. החל להפליג ב-1968 בـ "מצדה" שירת כימאי משק, הניח הוריהם, אחים, רעהה ושלושה ילדים. אביו זיל נפטר זמן קצר לאחר מותנו.

מרחוק שקעה ספרינו
ו גלים חזקים היטו
ט בעה "מצדה" והשאירו
ים של כאב וכאב

מוטי בעלי היין!
בכמה מילים פשוטות וצנועות ברצוני לספר את שער עליינו יחד עד לקבלת ההודעה המזעעת.

נישאנו ב-1975, חיינו חיים טובים והר��נו שאנו הזווג המאושר. התתייתמתי בגיל חמיש וגורלי נחרץ ללא אב, החיים היו קשים, כיון שאני עצמי הרגשתי על בשרי מהם חיים לא אב. לא ניתנה לי אף פעם הזדמנות לומר את המילה היפה והמרגשת "אבא" ובכל תחומי החיים שבחים נגעה כף רגל הרגשתי בחסרונו של אבא.

כשנשאתי, ירדתי את שלושת ידי: לילך, שי ומיטל הקטנות והפכו למשפחה מאושרת — אבא, אמא וילדים. מיטל שלא צתת לחשובה מפני אבא — רק קולה נשמע מהדדה ללא מענה.

מוטי האב היה אבא טוב, מוטי דאג לילדיו וליל, מילא את החסר בבית. בבואה ובהכנסו לבית תלמיד חיקיך ואמר בפיו מילה טובה ובידייו דברים טובים. מוטי דאג לאולת ואהב לעוזר. מוטי היה אבא טוב, בן טוב ובעל נאמן.

כאשר קיבלתי את ההודעה המזעעת דרך הטלפון חשוך עולמי. האם גם ילדי, שכח היו מאושרים והם ילדים קטנים; התגייסו מאביהם? האם נחרץ גורלם גורלי?

קשה להאמין, אך הגורל הכתיב את המיציאות המרה. מוטי הניח תפילין על סיפון האונה וקיוה שרוח אליהם תנשוב ותצללו מן המות והוא יחזור אל חיק משפחתו שמחכה לו. אך זה לא קרה. יום זה ה-8.3.81 נראתה בעיני כחלום רע, כסירות שלא ישכח לעד. מותה זה ניתק את מוטי ממשפחתו האו恵ת הדואבת על מותו הטרagi.

חנה, רעייתן האוהבת

כתכלת הם אשר אהבת,
באוטו ים אוצר את חייך קפחת,

עקבותיך בים לאnoduo
והתקווה עזיזין לבנו.

לאחר שアイידנו את, בן וחבר
הכאב נתן אותן באביך ואחיך
גם את נשמתם נבקש שלמענק יתפללו איתנו.

אהבת אב ובן, והכאב לא חסר,
ושוב כוכב בין הנוצצים... בין השמחים...
או מבטאים מעלה לעננים

המשפחה

בע"ה

מווט!!!

בן, אח וחבר

אנו מביטים מעלה לעננים,

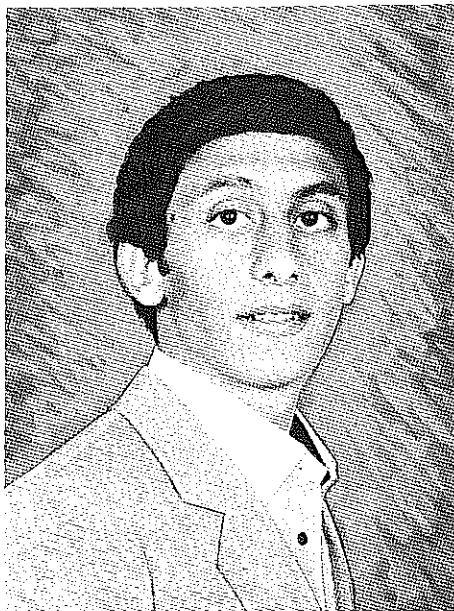
מחפשים את הכוכב שלך בין הכוכבים,

הוא נמצא שם תמיד זורח

לפעמים בഗל עננים הוא ברוח.

אבל עננים תלמיד... חולפים!

מושטי איןך!!!



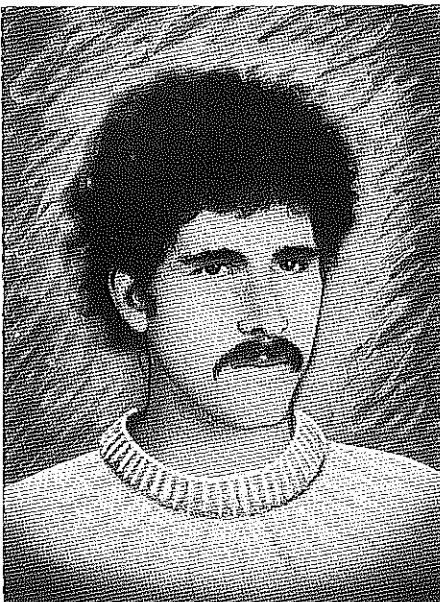
גבריאל בן-שנת ז"ל

נולד בישראל ב-1957. החל להפליג כמגיש. ב-
„מצדה“ מילא תפקיד של ימאי משק.
הניש חורים, אחים ו אחיות, רעייה ובת. בת
שנייה נולדהقاربעה חדשים לאחר מותו.

בס"ד

גבוי היקר !

„דילה, אל תדאגני, יהיה בסדר, אני אחזר ואבללה איתך את כל הקיז“. אלו היו
מילוטיו האחרוןות לאחר נסיוון שכנוע שלי ושל בני משפחתו שלא יפליג, אך הוא
הבטיח שזו הפלגתו האחרונה ואכן הפלגה שמננה לא שב.
גבוי פנה אל הים בעקבות רבים מבני משפחתו. הוא אמן לא אהב את הים ולא
ראה בהזאה מڪזוע לעתיז, אך הייתה לו מטרה אחת : להתביס ולפרנס אותנו.
בכל חופשה מהפלגה היינו כמו בחגינה. תכננו תוכניות ובנונו חלומות, כיצד נגדל
את הילדים. גבוי השקיע כח ומאץ רב כדי להבטיח עתיד טוב למשפחתו. הוא היה
קשרור מאד להוריו ואחיו, כייד את כולם וידע כיצד לשמח את ליבם. יצר קשרים
עמוקים עם חברים, אך תמיד אני והילדה היינו בראש רשימת העדיפויות.
בתנו הבכורה, שירלי, שהיתה בת שבעה חודשים בעת האסון, הייתהמושעינו
אך מה קצר הזמן שבילו יחסית. את בתנו השנייה, גבוי, שנקרעת על שמו לא הכיר
כלל. הגורל האכזר התעורר ומנע ממנו את שמחת החיים.
אנו נשארנו רק עם שאלות גדולות לבב, שאלות שאין להן מענה.
רعيיתך



אילן הורובייז ז"ל

נולד בישראל ב-1958. החל להפליג ב-1980 כימאי משק ב„מצדה“ ושירת בה עד טביעתה. הnick הוריטס, אח ואחות.

אילן היקר !

לא יותר לי אלא לומר כמה מילים עם זאת לחשב عليك תמיד. לא רק בבית, גם ברחוב ולבסוף בחלום. ובחלום זו עקת אני ואומרת : אילן חזר, ומקווה שחווז באמת ולא רק בחלום, ואם לא, זה أيام ואוים. ולמחרת מתחילה היום להלום ולהלום כמו הים הסוער, והאוניה שוקעת ללא מנוס ובלום וגם דיממות הופכות לים גדול, וקימוטי מתמזגות אליו חביריך למסע הנורא והאיום שמננו לא יותר אלא לבכות ולחלום, כי ליבך בליבי ונשmeta בנסמי עד בוא היום. כי המרחק מנק אל ארץ לא נימצא ביום, אך אנחנו איתך תמיד כל היום. והיום בלעדך הוא אrox ונוash, וחושך ללא אור, והليل אף כפל-כפלים. אך ליבך פועם בליבי ודמך סוער בדמי, כי לשוא אני מהכח לבואך עם חביריך מהפלגתן האחרונה והאכזרית.

אילן, חזרו ! כפי שהבטחת „עוד הפלגה אחת, אמא, ואחזר למדושנה קצינרים או טבחות, כי תמיד אוכלים“. ואני משקיפה אליו מגובה ועונה לו : „אילן אתה כל כך יפה וגבוה — מתאים לך קצינרים“ והוא מшиб לי בחיווך. רצתי לתחנה להיפרד ממנו בשנית ואז קרא : „מה העניין, אמא ?“ ואני עניתי : „עוד חמש דקות להיות עמוק ועוד נשיקה, אילן !“

אם א

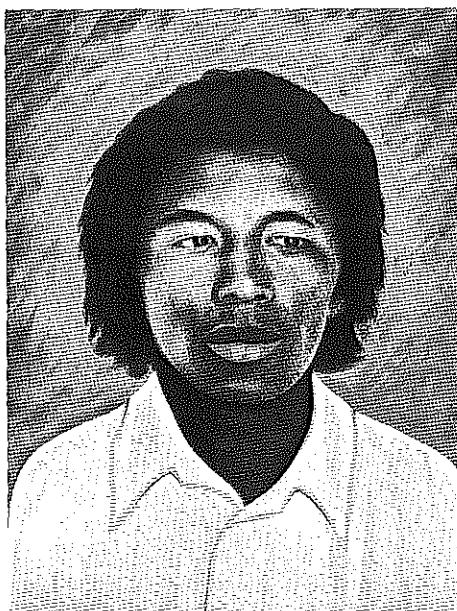
הימים האחרונים !

„אילן הוא נזהר, יש לך בן נחמד“ את זאת אמר לי האחראי שלו כשעלתי על „מצדה“ עם הגיעה לחיפה. זה היה לאחר הפלגה הראשונה. האונייה עוגנה במפרץ. אילן נראה מצוין ובמצברות טוב. הוא שמח שננתנה לו האפשרות להפליג פעמי נספთ וכבר עשה חשבון כמה ירווח ב����בוב הבא של האונייה. את המשכורת והdollars רימ שקבל עבור הפלגה הראשונה, חסך והשקיע בבנק, שם הם נמצאים עד היום חזות.

הוא ליווה אותי בירידה מן האונייה. עמדנו על החוף. הייתה לי מועקה בלב, שלא יכולתי להסביר אותה לעצמי. לכואורה, הכל בסדר ואין מקום לדאגה. הפריעו לי הספרים ששפר על רביחובל ועל הקצינים הזרים המשרתים באונייה, אינם אין לו כל מען גם בכלל העדר שפה משותפת. ידעתו שהוא ריש למלחטיים ושבתקופה זו של השנה הים טוער מאד. בעקב רב נפרדתי ממנו. נפרדנו בנשיקה. ראייתי אותו חזר לאונייה. דמות קטנה על רקע של אונייה גדולה. הוא נבלע פנימה. זו הייתה דרכו האחרונה ממנה לא שב . . .

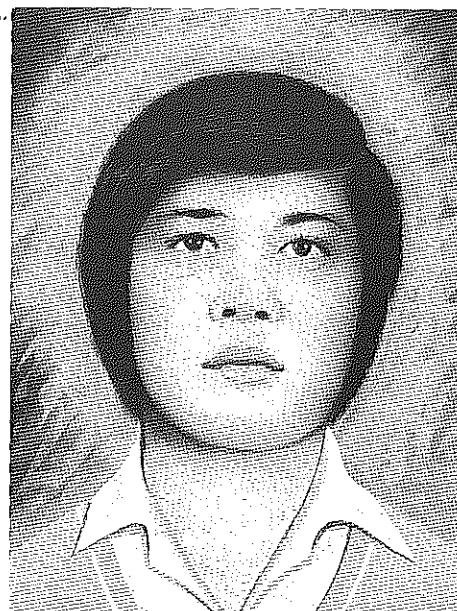
צר לי עלייך, בני. כה אהבת את החיים. בנטיה שלך למצות את מנעמי החיים, עשית עלי תמיד רושם שאין לך הרבה זמן וצריך להספיק לעשות ולראות מה שיותר. ואמנם הגורל חיכה לך במשולש ברמודה ואתה בסך הכל בן 22. וכך נשארנו עם הזיכונות ולא כל סימן בשטח. לא נשארו כבר או מצבה, מקום שאפשר לבוא לשם ולשפוך את הלב. וכך חייב כל אחד מatanנו לחיות עם השכל והחלל שהשאות אחריך בלבנו. יקורי, היה ותמיד תהיה בשביבנו נזהר. יהי זכרך ברוך !

אם א



THE LATE
MIGUEL M. CEPEDA
SECOND MATE
PHILIPPINES

מיגואל מ. כפודה
קצין שני
איי הפיליפינים



THE LATE
OSCAR S. VILLARETE
THIRD MATE
PHILIPPINES

オスカル ס. ヴィラレーテ
ক্ষিতি শিলিষি
アイ フィリピン

MEZADA WIDOWS

DO YOU KNOW JUST WHAT THEY FEEL ?
THE GRIEF, THE HURT, IT'S JUST NOT REAL,
HIDING TEARS FROM THE LITTLE ONES,
FROM THE PARENTS, BROTHERS AND THE SONS.
FROM THEM THE HORROR WILL NEVER GO
ALTHOUGH THE EXPERTS DO PREDICT SO.

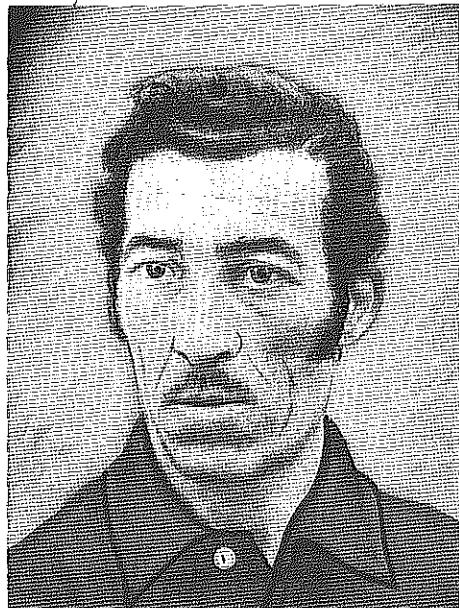
A SUDDEN WORD DROPPED OUT OF PLACE
BRINGS BACK THE MEMORY OF HIS DEAR FACE.
EACH DAY THAT PASSES IS A LIVING HELL
LOOKING AT OLD LETTERS, PHOTOGRAPHS
ONLY TO DWELL.

AFRAID TO SHOW THEY CAN'T BE STRONG
CONFUSION, HATE, GUILT, LOVE FOR THEM
IT ALL SEEMS WRONG.

WHY ME ? WHY ME ? THEY ALL ASK THE SAME !
TO SUFFER THE ANGUISH, AGONY AND PAIN,
THE SEA SO CRUEL, FIERCE AND COLD
TOOK THEIR MEN BOTH STRONG AND BOLD.
MEZADA FOR THEM IS NO LONGER A SHIP,
IT'S A LIVING MEMORY OF A NON-RETURN TRIP.

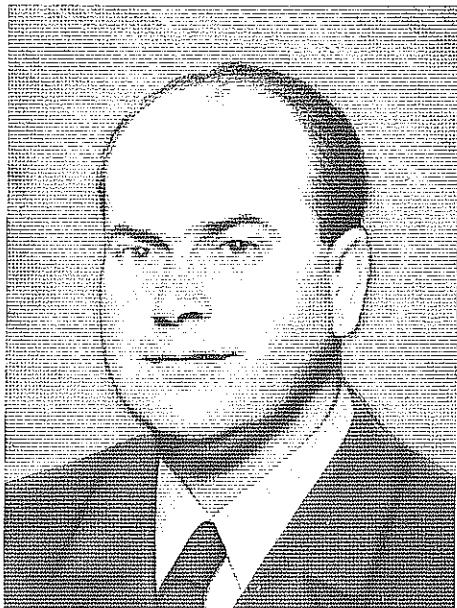
FORGET NOT THE WIDOWS WHO ARE WITH US HERE,
HELP THEM, WITH COMFORT, EVEN A TEAR.
FOR THEM, LIFE GOES ON, DAY BY DAY,
BUT NO MORE, IN THE SAME OLD WAY.

SEAMAN'S WIFE



THE LATE
JOSE SOLLA RIOS
SECOND ASSISTANT ENGINEER
SPAIN

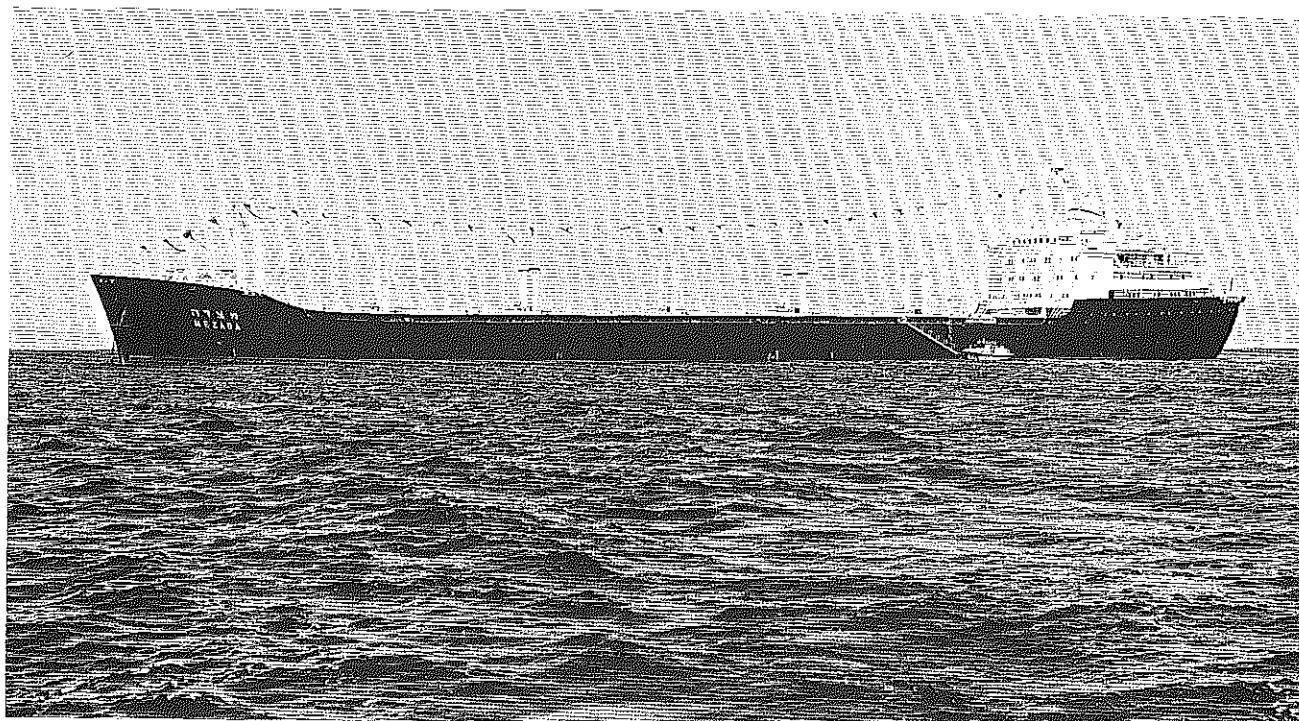
חווזה סוללה ריאו
קצין מכונה שני
ספרד



THE LATE
JULIO G. BOAVIDA
THIRD ASSISTANT ENGINEER
PORTUGAL

חוליו ג. בואוVIDה
קצין מכונה שלישי
פורטוגל

הפלגתה האחרונה של א.מ. "מצדה"



ווניות העובר "מצדה", בעלת 30.000 טונות מעמס טבעה בסערה ב-8.3.81, סמוך לאי ברמודה ואיתה ניספו 24 ימאים. בעקבות הצלחה ובхиופושים אחר הנערדים השוקעו מאמצים בלתי נלאים, אשר נעשו על ידי אוניות סוחר מלאומים שונים, אוניות ומטוסי צי ארה"ב ומשמר החופים — ביטוי מוחשי לאחות ימאים בשעת חירום בים.

האסון החריד את עובדי "צים" בים ובחוף ואף את העיבור הישראלי כולם. בהתמודדות הגורלית בין אנשי צוות "מצדה" לסופה האכזרית ניעבה הסופה ורק אחד-עשר איש ניצלו וחובאו לחוף מבטחים.

עוות, שהשתוללה בכל עצמתה. הגשם הרוער ובמיוחד הגלים הגבוהים, שדמו לפלי ענק הצליפו בזעם על דפנות האונייה, שטפו את סיפונה ומגעו מן הימאים לעזוב את תאיהם. הסופה נמשכה כל הלילה והוגלים הטורפניים חבטו באונייה — טילטלות, חפהות והרחיקות חזר חלילה. מצב רוחם של הימאים לא היה מן המשופי רום ביותר לאחר ימים של כוננות מתמדת. הם קיוו שהמצוקה הטורנית תחולף במהירות והפלגה תחוור למסלול התקין.

הסופה משתוללת

האוניה "מצדה" הפליגה מנמל אשדור ביום סגריר ב-16.2.81, כאשר בספנותיה 30 אלף טונות אשיג, מיועדת לנמל בלטימור, בארה"ב. עותה היה מטורגל בהפלגות בנתיב זה וציפפה למסע שגרתי, אף מזג האוויר הקשה הזה צפוי בעונה זו ולא הטריד את העוזות. לאחר 25 ימי שوط, סמוך לאי ברמודה נתקלה "מצדה" בסערה

קפצו מן הטירה למים, כדי לא להפגע על-ידי לחבוי של המדרחף. למולם, גל שהגיע בעוצמה רבה באוטו חליק של שנייה והריך את הסירה ממקום הסenna ומיהאים השוחחים לידה.

הסופה המשיכת לשותול, הימאים שבתו הים לחמו על החיהם בಗלים הגועשים. אחדים הצלחו לאחיזו ברפסודה ובשבורי האוניה הם נראו בימים כשל גוףם חגורות העלילה, להחמים עם הגלים בשארית כוחותיהם. אחדים טבעו מאפיסת כוחות, כי לא יכולים להתקודר עם נחשולי המים האדירים. הסיווע הגעה ב מהרה, יכולו להתקודר עם נחשולי המים האדירים, השווים מעל וזרקו רפסודות וחגורות האלה. הראשונים היו המטוסים, שחגו מעלה וזרקו רפסודות וחגורות האלה. הניצולים היו פורמי פורמי זים וכשה זאת לאתרם. אחד מהם הוצאה מון הגלים על-ידי מסוק צי אריה "ב" והוט לבירודת. סמוך כנראה שהזוקן המכסה התטרופeo או נסדקנו מעצמת הגל ובמים מצאו את דרכן לתוכה. רביחובל גרא לוין פקד להפעלת את ה- משאבות לשאיית המים. מקרה דומה קרה לאוניה איטלקית לפני מספר חדשים. אף היא נפגעה מגל ומים חדרו לאחת מספנותיה. היא העלילה הגיע לחוף מבטחים, למורת שחרותה היה שקווע במדזה ניכרת. סביר להניח שר/ח גרא לוין פעל גם הפעם בדומה לאירועים שהיו מוכרים לו מן העבר. חרטום אונייה אטנס שעק, אך הוא לא ראה בבר ספנה מיידית וכיוהה להגיע למעגן פתוח בשלום. גם זאת לא נשאר אדיש למצב. הטופה טרם נרגעה והמצטב היב התיחסות שcola. האלטוטאי הצטווה להתקשר עם התהנות החוף בברמורה ובווק הפורטוריוקן, כדי לברר את האפשרויות לקבלת סיוע, באם יוצר מצב חירום. הוא גם הודיעו לקצין התיפיעול בחיפה על הפגיעה בספנה. אمنם האוניה הגיע לעדרה בכוחות עצמה, אך ליתר ביטחון הוא, החליט לשנות את נתיבת לכוזן בר- מורה לתקן התקלה וביקש את צויגי החברה בחיפה להבטיח הסדריים המינימליים בהתקאם. הוא הוסיף גם, שהסערה מפתיעה בעוצמתה, אך האוניה "נווגט בסדר".

כל שהלכה וירדה החשיכה, השתרה אוירה כבדה בקרבת צוחוי הצלחה, שחששו לגורל הנערדים. היה ברור שבמוגן איזור כוח קלושים היסכומים למכוער ניצולות מטושי, "הרקלס" המשיכו כל הילחה לחטיל יוקרי תאוריה באיזור, אלט דבר לא נתגלה. בזוט שני, של החיפושים, עט אוור הבCKER, מתחדש המירוץ עם מהוגי הד שעון. מפקדי מבצע העלילה העריכו כי אין סיכויים שמייהו יווית בחיים לאחר 36 שעות שהייתה בים טווער. למרות זאת נותרו כלי השתתף האמריקאים בשיטה, בגולותם מיטרות ורdeg;אגה כינה במאמץ אנושי זה.

35 הפלינו מאשור. 24 ימאים ניספו עם טביעתה של "מעדה" ו-100 הנוראים הייביט את הים לנורלים הטוב.



"מעדה" פילהה באטיות את דרכה בגלים הגועשים, אך ההקלת המזועפה לא נראתה באופק הקודר. הגלים המשיכו להcontin' בה ללא רהם והאיירודאות הפכה לשגרה מתוחה.

בליל שבת ה-3.8.1, לפנות בוקר, גברת הסערה ועם אור היום התברר, כי אחד המחסנים נפרץ במדודיק ועקב הסערה העזה לא ניתן היה לשלווח המכבן לביקום לאנשים להרשותם לביקום לאשוו. במרוצת השעות הבאות החולת האוניה לאבד את איזונה וחרטומו החל לשקווע. הובר שמיים חדרו לספנה מס' 1. כנראה שהזוקן המכסה התטרופeo או נסדקנו מעצמת הגל ובמים מצאו את דרכן לתוכה. רביחובל גרא לוין פקד להפעלת את ה- משאבות לשאיית המים. מקרה דומה קרה לאוניה איטלקית לפני מספר חדשים. אף היא נפגעה מגל ומים חדרו לאחת מספנותיה. היא העלילה הגיע לחוף מבטחים, למורת שחרותה היה שקווע במדזה ניכרת. סביר להניח שר/ח גרא לוין פעל גם הפעם בדומה לאירועים שהיו מוכרים לו מן העבר. חרטום אונייה אטנס שעק, אך הוא לא ראה בבר ספנה מיידית וכיוהה להגיע למעגן פתוח בשלום. גם זאת לא נשאר אדיש למצב. הטופה טרם נרגעה והמצטב היב התיחסות שcola. האלטוטאי הצטווה להתקשר עם התהנות החוף בברמורה ובווק הפורטוריוקן, כדי לברר את האפשרויות לקבלת סיוע, באם יוצר מצב חירום. הוא גם הודיעו לקצין התיפיעול בחיפה על הפגיעה בספנה. אמן האוניה הגיע לעדרה בכוחות עצמה, אך ליתר ביטחון הוא, החליט לשנות את נתיבת לכוזן בר- מורה לתקן התקלה וביקש את צויגי החברה בחיפה להבטיח הסדריים המינימליים בהתקאם. הוא הוסיף גם, שהסערה מפתיעה בעוצמתה, אך האוניה "נווגט בסדר".

מהלבה נוספת הונחתה על "מעדה" ביום א' בשעות הבוקר המוקדמות. מי הים חדרו גם לספנה מס' 2 ויש הטוענים שם לספנה מס' 3. החדרות שעק בזותה חזקה יותר והרגש בעיליל שהאוניה נמצאת בסכנת טביעה מוחשית. לא היה יותר מקום לאשלות. השאלה שעדמה בפי ר/ח גרא הייתה רק מתי ואיך לנחש. הרעיון של עזיבת אוניה גודלה ובוטה ומעבר לסיירות, שלולות להתפרק בכל בಗלים טורפים, לא קסם במיוחד. הוא ציווה לחוריד את סירת העלילה ואת הדוביות המתנפחות, כדי לאפשר לימאים לדרכם לחוון, כאשר המכבן יוחיב זאת.

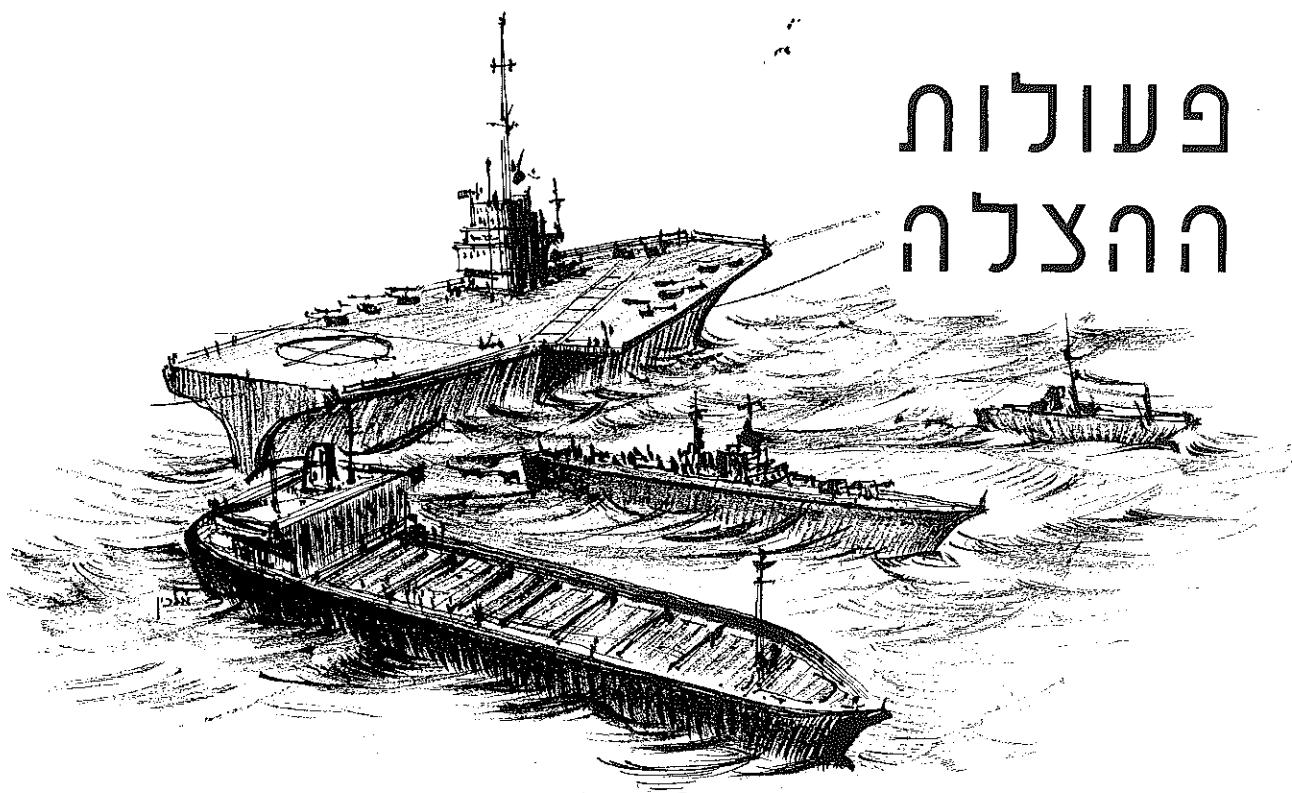
באוטו שלב פונה וביחד חולב לסיוע אל גורמי הצלחה בכרמו- דה וכן שלוח קריית S.O.S. בתדר החירות הבינלאומי. טיסס ה- מטוס בברמורה, שטס מעל האוניה יציר עם האוניה קשר ונתקש לחזיעק אוניות, ש幡יגות באיזור להגשת עזרה לעוזות. ר/ח גרא לוין, ניצב על הגשר ושלח את שיקוליו מול הגלים האלימים של איטני הטבע. ברגעם גורלים אלה הובילו יהבו על נסיגונו, ומומנווות המקצועית בתגובה שיעמדו לו בוגני מזוקה מכובדים אלה.

הצאות נוטש את האוניה

בשעה 10.00, כאשר חרטום האוניה החל לשקווע בזורה מאיר נת לתוך הים, ניתנת פקודת הנטישה. כל אחד וגדרו עט סערת רגשותיו לקרה הבלתי נרע. 16 עלו לטירה ונתרו לרוחבי הגלים האלימים. את הסירה השניה, לא הורידו עקב שקיעתה המהירה של האוניה, ומספר ימאים נאלצו לקפוץ מעבר למעקה. ר/ח גרא והמכונאי הראשי, שנוטשו האחרונים באוניה, נסחפו למים על-ידי גל שטף את הסיפון.

כעבור 12 דקות, מאז ניתנה פקודת הנטישה החלו ירבתייה של "מעדה" להודק כלפי מעלה. להבי המדרחף הענק, שפענו בכל עוצמתם הרuidו את ישבוי הסירה, שייטו מטורים ספורים ממנה ואיימו עליהם. ברגע זה היה ביןיהם לבן המות. מספר ימאים

פעולות ההצלה



בהפלגתה الأخيرة הייתה ה-"מצדה" מצוות בצוות בן 34 איש — קצינים (כולל הקברניט), תתקצינים ודיירגים בפיקודו של הקברניט גרא לוין זיל. בנותסף לאנשי הצוות הפליגה באונייה נושא — אשת קצין האלחוט — הגב' מלכה (מלוי שטייר), שניצלה.

באסון טביעת האונייה, ניספו 24 קצינים ודיירגים, 20 ישראלים ו-4 זרים. גוויותיהם של 10 אנשי צוות נימשו מן הים, זוהו והובאו לקבורה בארץותיהם השונות (ישראל, הפיליפינים, ספרד ופורטוגל). 11 איש ואשה ניצלו על ידי מצליים שונים והגינו לארצותיהם (ישראל, הפיליפינים ויגוסלביה).

גוויותיהם של 14 אנשי צוות לא נמצאו עד היום זהה.

אנשי צוות שגופותיהם לא נמצאו: —

פיליפיני	קצין שני	*	Miguel M. Cepeda
ישראלי	קצין אלחוט	*	דוד שטייר זיל
ישראלי	כלכל ראשי	*	סלומון אלימלך זיל
ישראלי	רב-শמאנים	*	בן-ציוון טורוק זיל
ישראלי	טבח ראשון	*	שלמה כהן זיל
ישראלי	ימאי סיפון	*	דוד אלפסי זיל
ישראלי	ימאי סיפון	*	מנחם (משה) לב זיל
ישראלי	ימאי סיפון	*	שלמה אלפסי זיל
ישראלי	ימאי סיפון	*	רג'ב אידריס זיל
ישראלי	ימאי מכונה	*	ציוו ועקנין זיל
ישראלי	ימאי מכונה	*	יוסף אביסדריס זיל
ישראלי	ימאי משק	*	מרדכי קדוש זיל
ישראלי	ימאי משק	*	גבריאל בנסבת זיל
ישראלי	ימאי משק	*	אלון הורוביץ זיל

אנשי צוות שגופותיהם נמצאו והובאו לקבורה:—

ישראלי	רב-חובל	* גרא לוין ז"ל
פיליפיני	קצין שלישי	★ Oscar S. Villarete
ספרדי	קצין מכונה שני	★ Jose Solla Rios
פורטוגזי	קצין מכונה שלישי	★ Julio G. Boavida
ישראלי	רב-מלחים	★ יצחק שושי ז"ל
ישראלי	ימאי סיפון	★ מיכאל קוטשאך ז"ל
ישראלי	ימאי סיפון	★ מאיר אלקסלסי ז"ל
ישראלי	ימאי מכונה	★ ישע סרובי ז"ל
ישראלי	ימאי משק	★ ציון אסלאן ז"ל
ישראלי	ימאי משק	★ יוסף בניטה ז"ל

אנשי הצוות שניצלו:—

ק. מכונה ראשי נאסף על-ידי מסוק צי ארחה"ב (מן המשחתת "PAUL" U.S.S.)	★ Franco N. Serssen
ברמודה ויגוסלביה. נמצא עתה ביגוסלביה.	
נאסף על-ידי האונייה היהודית, הגיע (דרך גיברלטר) לישראל וחזר לפיליפינים.	★ Chobel ראשון Haime R. Rivera (Jimmy)
מכונאי ראשון נאסף ע"י האונייה הנורגנטית "POLYCREST" ו הגיע לרוטרדם. ממש הגיע הארץ ועתה נמצא ביגוסלביה.	★ Franco Capcovitz

נאסף על-ידי האונייה הסינגורוית "HIGH SEAS PROMISE" והגיע לבתו בפיליפינים.	★ ק. מכונה שני Pedro Maniwang
נאסף על-ידי האונייה היהודית,, „דמאדור טאסאקה" והגיע הארץ.	* רוברט בונאבו קצין חשמל
נאסף על ידי האונייה היהודית והגיע הארץ.	* מרדי כי הרמן ימאי מכונה
נאסף על ידי האונייה היהודית והגיע הארץ.	* משה מדויוני ימאי מכונה
נאסף על ידי האונייה היהודית והגיע הארץ.	* אייברהים זוביידאת ימאי סיפון
נאסף על ידי האונייה היהודית והגיע הארץ.	* שמואל שמואלביץ ימאי סיפון
נאסף על ידי האונייה היהודית והגיע הארץ.	* זכי כודידה ימאי משק
אלמנת קצין האלחוט דוד שטייר ז"ל, נאספה על-ידי האונייה היהודית והגיעה הארץ.	* מלכה (מלוי) שטייר (מלוי) שטייר ז"ל,

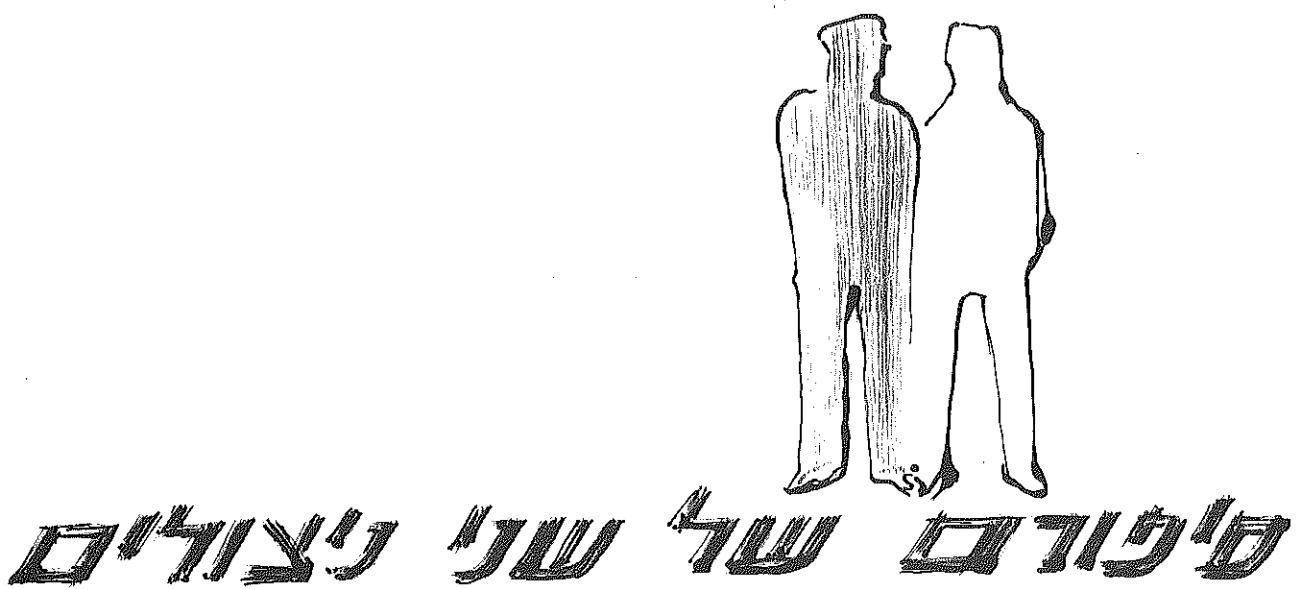
מאמצי ההצלה בוצעו בתנאי מג אויר קשים במיוחד. כפי שמסרו קברניטי אוניות הסוחר והמשחתות שעסקו בעבודות ההצלה וכפי שנקבע במפות מג האויר ובדווחות טיסיס המסוק. בזמן פעולות ההצלה שקו"מו ביום 8.3.81 היה גיבוע גלי עומק בגובה של כ-8 מטר והרוח נשבה בכח "9" לפי סולם „בפורה".

המחפשים ספרו את כל עזיו ההצלה שהורדו לים מן האוניות ושהושלכו מן האויר (סירות, רפסודות מתנפחות, גלגלים) ואספו בחזרה כל כלי שניתן היה לאספו, או השמידו (על-ידי הטבעה) כל עז, שלא ניתן היה לשימוש מן הים וזאת לאחר שודאו, כי לא מצוי כל אדם על קליהצלה עצה. כן טרקו את השטח בים ומן האויר במנגמה לחפש ניצול כלשהו שנחוץ אוולי בקשר, או בחומר צף אחר. המצלמים שוכנעו כי אפסה התקווה, אך המשיכו בחיפושים עד אור אחרון של יום ה' 12.3.81.

בהתהשך בכך שעד לשעות החשכה של יום ה' 12.3.81 לא נמצא כל ניצולים נוספים ובהתהשך בכך שהמחפשים סקרו וספרו את כל כלי ההצלה שהיו ידועים להם ולא נמצא בהם כל אנשים (אולת ניצולי השירות ההצלה, שנימשו מן המים לאחר שהסירה התהפקה והמכונאי הראשון, שנימשה מותך רפסוד גומי שהושלכה ממtoo) הגיעו המצילים למסקנה הטרוגית, כי כל האנשים שלא ניצלו ושגויותיהם לא נמשו מן הים, אכן מצאו את מותם כתוצאה מן האסון ושוב אינם בין החיים.

האוניות והמטוסים שעסקו בפעולות ההצלה: —

- * אוניית הסוחר ההורנית שהגעה לאזור המזוקה כבר בשעה 11.30 (כשעה וחצי לאחר מטען פקודת הנטישה) הצליחה למשות (לאחר שישה נסיבות בלתי מוצלחים) 8 ניצולים וגופה אחת.
- * אוניית הסוחר הסינגורורית 'HIGH SEAS PROMISE' הגיעה לאזור המזוקה בשעה 12.30 ומשתה את הניצול PEDRO MANIWANG וגוף אחת.
- * אוניית הסוחר הנורבגית "POLYCREST" הגיעה לאזור המזוקה בשעה 13.20 ומשתה את הניצול FRANCO CAPCOVITZ.
- * אוניית הסוחר הגרמנית "ERLANGEN EXPRESS" הגיעה למקום בשעה 14.30 ומשתה מן המים גויה אחת.
- * מסוק צי ארה"ב מהמשחתת "PAUL" הוזנק לגיחת הצלה אחת והציג את המכונאי FRANCO N. SERSSEN וחבריו לבرمודה.
- * מטוס צי ארה"ב מסוג "ORION" המרייא מבסיס בברמודה וחג מעל ה,,מצדה" עוד לפני טבעה וניהל חיפושים מן האוויר.
- * מטוס משמר החופים של ארה"ב מסוג „הרקולס“ המרייא מאראה"ב הגיע לאזור המזוקה מאוחר יותר וניהל חיפושים מן האוויר.
- * משחתת צי ארה"ב "PAUL" הגיעה לאזור המזוקה מאוחר בלילה שבין ה-8.3.81 ו-9.3.81 ונשארה באזורה עד يوم ה' 12.3.81 בערב.
- * מסוק משמר החופים של ארה"ב הגיע מציגון קרולינה ארה"ב לאחר חסיכה והוזנק לפועלות חיפוש למחرات היום (בבוקר 9.3.81).
- * מסוקים (4 במספר) מנושאת המטוסים "FORESTAL" הוזנקו ממנה בשעות הבוקר של 9.3.81 למשימות חיפוש.
- * נושאת המטוסים ".FORESTAL" עצמה הגיעה לאזור המזוקה בשעות הצהרים של 9.3.81 ונטלה את הפיקוד על פעולות ההצלה ממפקד המשחתת "PAUL" מבלי לשחרר את המשחתת, אשר כאמור נשארה באזורה המזוקה תחת פיקוד ".FORESTAL".
- * פריגטת צי ארה"ב "MILLER" U.S.S.
- * משחתת צי ארה"ב "EDSON" U.S.S.
- * המשחתת "PAUL" המשיכה בפעולות החיפוש והצלה עד לשעות הערב של יום חמישי 12.3.81, שעה שהוחלט סופית עליידי מטה החיפושים של צי ארה"ב להפסיק את החיפושים והיא נצטוותה לחזור לבסיס הצי "ANNEX" אשר בברמודה.
- * ביום שישי 13.3.81 נכנסה המשחתת למעגן בסיס הצי הנ"ל, כשהיא מביאה עימה גוויות של ששה ימאים, אשר הורדו ממנה בכבוד צבאי מלא.



חרף הטכנולוגיות החדשנות, המאפשרות לחוות מראות תופעות חיריגות של מזג אוויר, להזעיק עזירה במצבי חירום ולהפעיל פעולות הצלחה מתקדמות, עדין טובע הים את קורבנוטוי והאדם המתמודד אותו נוחל לעתים תבוסות מכabiesות. למראות אמצעי הבטיחות המירבאים הננקטים ובדיקות-קדניות של כל השיט, אורובות לימאי סכנות למכביר. סופות חריגות עדין מסכנות כל שיט שנחשבים 'עדין המודרני לבתוות. ואISON "מעידה" יעד על כך. אשר התרחש במדוייק בעית טביה "מעידה" נחקר על-ידי ועדת ממשאלתית אר להלן תאוריהם של שניים מן הניצולים.

סיפורה של מל' שטייר

מל' נתלווה לבעה דוד בהפלגתו האחורונה באוניות העובר "מעידה" מישראל לארה"ב. במלים פשוטות ונוגעות לבן היא מתארת את שהותה באונייה בימי הסערות הקשות ואת מאבקה על חיים בגלוי הגועשים של חיים האכזר.

בשתייתה בימים הסוערים לא היה ספק לכואורה מי ינצח בהתמודדות הגורלית בין מל' הקטנה לבין הגלים המתישים והזועמים. אר כנראה נגור על מל' לחות וחיה והוא דוקא אחד מאותם הגלים האדיירים, שהעה אותה על סיפונה של האונייה היהודית המיטיבה. חוותיתה של מל' תוארו לפני מר יוסף ולטר ופרסמו ב"מעריב". להלן תמצית סיפורה.

גרא לוין מנתב את הספינה דרומה לכיוון האיים האוריינט, כדי לעקוף את הסופות. אר תקוטנה, זו אינה מתמכשת. אחורי הפלגה של יומיים בים גוּח יהשית אנו מוצאים את עצמנושוב בחור תופת גועשת, הגלים גבר ווּם, מעלים את האונייה לגובה בל-ייאמן ו- מטילים אותה אל החותם הLOUR וחוור.

לפני עולם אפור, קשה להבדיל בין השמיים והים. ליד האי כריזים מתגברת הסופה. אני נמצאת עם בעלי דוד בהדריה-האלחוט. התהוו זית מבשרת שהטערה תניע לדרגה 21, שעוצץ מטה בסופת הוריקן. ננסים למשיכו גיברלטר. הסערה נחלשת אבל אנו מוחזרים שבצפון האוקיינוס משוחלות עדין סופות. רב-האובל

אוניות העובר "מעידה" יצאה את נמל אש- דוד לתוך ים סוער ומטלב. ככל שהעמיקה למרחבי הים התיכון התגברה עצמת הסערה. השמיים קדרו והגלים הנבוכים התגנפו בזחקה על דפנותיה. אני האשה היחידה על הסיפון וממאנת לעזוב אתpane הנקן. מבעד העדר מתחפרס

רסק אוטר. אחדים נבהלים וקופטים מז'ה
סירה למים.

איבדתי הכרתי וכשפקחתי את עיני לא
ראיתי את האוניה. "איפוא היא?" אני שואלת
„זיא טבעה“, עונה אוחה, „זיא יודה
למעולות תור כמה דקות“.

אני מביטה סביבי. אנו 13 בתוך סירת
ההצלה ווד ז' ישבים על הרפסודה הקשורה
אלינו. הרוח נומה כמפלעת וגשם שוטף
מעלינו בנו ללא רוחם. מספר ימאים שותים
עלברנו אך הגלים הגבוהים עושים בהם כי-
רעונם, סוחפים ומרחיקים אותנו ואין ביכול-
תנו להושע. הרגשת איזידאנום. ראשיהם
הופכים לנוקחות זערות במים הגועשים ור-
פחר נורא אותו בי. אני מקואה ור-
בוכח חליפות. פוחדת להסתכל סביבי שמא
אפו למים, היינו קלייפה קטנה בתוך קלחת
רוחתה, מהגבים בתופת ענקית, נסחפים ב-
גלים הגבוהים כהרים, חזרי ושב, ללא יכולת
להתמודד עם איתני הטבע הזועמים. בגדרינו
ספוגים במים וקור עז מkapיאנו. בסירה מכ-
שיר קשר, אך לא מועל לנו.

עירפל חושיט משתלט עלי, אני מטושטשת
מרחפת בעולם אחר. אני מודעת לקרה
סבירי. דוד וושב ליד ההגה ומנסה לנוט את
סירתנו ולהלחם בנחשולים הגבוהים הזרומים
אלינו מכל עבר. אני מאחוריו מכועצת כו-
וממלמת כל הזמן, „דוד, אתה בסדר“, „דוד
אתה מרגיש טוב“, „thyah שלא הפול“. אני
מרגישה בכלוא ההיריות עד כמה האיש
זהה יקר לי, אני שוקעה כולי בדור, חרדה
לגורלן, החשש שם יקרה לו דבר, שבאו
יפול למים.“

שש שעות אנו מיטלטלים בים הסוער. מצל-
פים לעוזה וננה 3 אוניות מופיעות. האוניה
ההורית „דמדאר טאסקה“ מגיעה ראשונה.
אחריה אוניה גרמנית ואחת שמניפה דגל
סינגור. אנשי האונייה ההורית מתגלים כ-
מלאים. הם עושים נסיניות בלתי נלאים ל-
התקרב אלינו. סיירנו מתקרבת אל האונייה
ומתרחקת, אך הם אינם מוחטים. לאחר נסירות
נות אין ספר היא מתקרבת ב-3 מטרים
אלינו... הם ממש מסכנים את נפשם במו-
אויר האיים... הם רוכנים על הסיפון ומתיילים
אלינו חבלים וחגורות הצל...“. אנו שומעים
את תפילהם, „אללה, אללה“. הם מבקשים
רחמים עליינו.

אחד מנושי הצוות מצליח לתפוס סוף
סוף באחד החבלים. כמעט עלה בירוד לחבר
את החבל לסירה. אך לא, גל ענק שוב מר-
חיק אותנו מן האוניה. הם אינם מרים מ-
נסיניותיהם וממשיכים לזרוק אלינו חבלים,
galglits ורשתות... לרגע נרמה השנה עולה
בזרינו להינצל ושוב הגלים מפרידם בינוינו
וכך חורם המשחק במשר שעוט.

ולפעת... בא גל והופר את סירתנו ואני
מתחתיה. אני צפה על פניהם ורואה את

אסון אופפֶט אוננו. חרטומה של האוניה
שקווע במים, לאלונה התחלתי להרגיש פחד.
או כבר היה ברור, ש„מצדה“ עומדת לטבען...
אני עומדת לזר דוד. הוא משדר לא-
הרף קרייזט אס-אי-אס ומתקפלה אורך הוא
עומדים סביבנו. הוא הירושה סביבו מעין הר-
גש ביחסו וזה היה כל כרך חשוב באוטם
רגויט.

קוליטים את ברמודה. מודיעים לנו שא-
י אפשר לשלווט מסוקים, כפי שביקש הקפטן.
יש להם רק שניים ואחד מהם בסיטור. מש-
תדרים לאטרו. מספר אוניות עונות לкри-
תנו. אחת מהן „ההורית“ מודיעעה, שהיא עיר-
שה מאכזים להגעה אלינו, מוקהה, תוך שבע
שעות. הסערה נשכת במלוא עזה. הרוח
אימינית ומכח בחזקה בקשר לקרטום „מצדה“
מטרומם מדי פעמיים מן המים והאוניה מזענעת.
בשעה 09.30 מחרחחוטים מים למבחן מס. 3. אני
בחדר האלחוט ליד דוד. חשאטם מברסים
ומכרים בלבבי ללא הפק. מה יהיה עליינו?
... התהוושה היא שימושו נורא ובבלתי נתן
את זומו.

لتאר עמד להתרחש אוננו... האם גנאל?
ולפעת אולקה ערמונית מהרידה את כו-
לנו. רביה-חובל גרא ניצב על גשר הפיקוד ור-
נותן פקודת נישאה. הרגע שמננו חשנו
ויתר מכל, כל אחד לעצמו... כל אחד לדוד-
בו... יורדים לטיון, שם מרכזיות אנשי
הצוות, כולם בחגורות הצלח, גשם מכח בנה.
רוח חזקה שואגת. שם למטה משותלים ה-
גלים כחיתות טרופות.

חרטומה של „מצדה“ נעוץ בתוך המים
והאוניה שוקעת לאיטה. מלמולו התרגשות
מסביבי. הפחד מוכרים בכלום. מודיעים את
סירת העלה נמור מעט מגובה דיסיפן.

אחדים קופעים אל הסירה וההרטוד
הנוגדים על הסיפון אינם מוחים עוד. הם
חוושים, שלא יטפיקו להינצל מן האוניה
הטובעת משתלשלים בסולמות ובחבלים ו קופ-
צים, באין ברירה אל תוך הנימים הגועשים.

דוד יורד אל הסירה ומושיט לי יד. אז
„נכns לי לראש“, שומרנו עם החיים. אני
נכנסת להיסטריה ומתחילה לצעוק „הן ל-
למota, עוזב אותנו“. דוד אוחז בידי „בואי אע-
זור לך“ הוא הוחר. אני שומעת קולות סביבי:
„מל, מה קרה לך, כל הזמן הרי הייתה של-
זה.“

„לא רועה, אני פוחדת“. מישחו דוחף או-
תי אל תוך הסירה. אני צעקת וובכה כי
מטורפת הסירה מזרדת ותוך מספר שנויות
אנו בים המטלטל.

לפעת מזדקרת האוניה וירכתי מונפים
אל-על. המודח הענק פועל עדין והוא דומה
לחיה ביפורורי גיסתה האחורה. מפיחיד
לראות את להבי המדחף העזומים שמטו-
בבים במשמעות גרזנים מושחתים המאיימים ל-

יום ששי 6.3.1981. אנו שטים בים סוער
והו 20 יום נאבקים באיתני הטבע. רוב
הזמן אנו שוחים בתא. דוד, בעלי, מאופק בו-
טה בעצם, מרגיעני: „יש סורה ליד נור-
פולק, אבל אין מה לדאג, הוא תחולש. ככל
היותר נחטוף את זנבה“.

אנו מדרימים לברכודה, אך הסופה אינה
„מצדה“ ונענדרה אליה בעקבנות. סיבינו עז
לט חשור. ברקים פולחים את השמיים, רעמים
מחושים אונינים ורוחות הורפות אוננו ב-
חוקה. המהושה היא של יום הדין, שוסף
העולם הגע. אני חשה באילו אני נמצאת
באיזו תמונה סורי-ישראלית, הפתה את מהו
אימים, בו כוח עליון רודף אותנו ומכליה בנו
את זומו.

שבbat, השכם בוקר, נשמעות דפקות חז-
נית על דלת לנו ומקפיצות אוננו מן ה-
מייטה. דוד מנהר אל חדר-האלוחות ומקים
מיד קשר עם חיפה. הפעם זה רענן, בחוץ
הבולה. אנשי הצוות מתריעצים טרודים ונ-
גשים. סייפו לי שמי חדרו למבחן מסטר. 1.

„מה קרה?“ אני שואלת את דוד בדאגת.
הוא מרגיעני שהמצב לא נורא. מפליגים
לברמודה והכל יהיה בסדר. ליתר בטחון
הוסיף „לכי לתא ותכני געלים וחגורות ה-
כח...“. לאלה.

„דוד, אנחנו לא טובעים?“ אני שוב ש-
אלת.
„מלין הכל בסדר אל תדאגו! אבל ש-
יהה ליתר ביחסון...“

אני שקתה יותר. אם עלי אינו דואג, למה
שאdag אני? הרי אנו 100 מייל מברמודה.
יום וחצי הפלגה. נגע לשם איכשהו.

דוד עובד ללא הפק. אני מבקשת שי-
יונח מעט ואני אחליpto לdid הרדיין-טלפון. הוא
מסרב נשאר על משמרתו ואני איני זזה
מןנו. בשעה 3 לפנות בוקר נכנס הקפטן לון
לחדר האלחוט ומצווה על בעלי לכת לתחז-
לנוח מעט.

יום א' ה-8 במרט. ב-15.7 בבורק מער-
רים אוננו בטלטלת. אנו רצים החוצה ומר-
גשים בהחלת החוצה על הטיפון. חרטום הר-
אוניה שכוו בים. אני נדחתת. חושבים שה-
מים חדרו גם למבחן מס. 2. דוד רץ לחדר
האלוחות, עדרין בגעלי הבית. הקפטן כבר
מתקשר עם תחנת-ברמודה. מתחאר להם את
המתרחש באוניה. ומבhair שברגע והם יחי-
דרו למבחן מס. 3, הוא יצווה על נטישת ה-
אוניה.

ההמולה גוברת. אנשי הצוות לובשים חגור-
רות העלה. אני מתחילה לחוש את תחילת
הcosa. ריצה לתאי, לובשת חגורות העלה חזרת
לכעלי הוא עסוק בעבודתו אני מנעה מה-
לראות את להבי המדחף העזומים שמטו-
בבים במשמעות גרזנים מושחתים המאיימים ל-

זה... אני רואה את דוד מול עיני כל הזמן. אני רואה את הסודר שהוא לבוש... אני סרג'ת לי את הסודר הזה... זורקים לי סולם חבלים. אין לי כוח לאחצ'ו בו, האוניה גונתה על צידה בצדקה מפניה. מלך הודו רוכב מעל המערה, שט נפשו בכפו, זורק לי גלגל ורומח בתנועות ידים שאכנים את ידיים... אני מתחערת כנראה... מכנית את ידי לגלג'... גל אידיר מנוף אותו לפתע אל-על ואני מוצאת בירכתייה. אני שרוייה בהלט... בעולם אחר... משחו מזר מתרחש אני ואנני תופסת מה נז...).

הבלתי. אחדרים נתפסים בהם ומטפסים ל-מעלה... אל החיים. אני עייפה ולא מנשה אף לאחצ'ו בחבל. גל גורל מגיח לעברי וטוחק אותו הרחק מן האוניה. אני מאבדת את הרצון להיות. לא איכפת לי שום דבר. המים חמימים וטובים. טוב לנוכח בהם... לא צירך כלל להתאמץ... אחד המלחים החודים זורק לי שוב חבלי. אני דוחה אותו בתנועת ידי.

הגלים מוטילים אותו אל דופן האוניה ומרחיקים אותו ממנה. רגלי פוגעות מרדי פעע בירכתייה. אני שרוייה בהלט... בעולם אחר... משחו מזר מזר מתרחש אני ואנני תופסת מה

דוד יושב על השירה ייחד עם עוד חבריהם. אני מסוגלת לטפס למעלה. אפסו כוחותי. דוד קופץ למס ומשיע לי לעלות. אך, הוא עכבר מתקשה לטפס בחזרה. מעלו ספג מים ותנוועתו מכבידות עליו. שניים מחבריו חשים אליו ומעלים אותו.

אנ רוכבים על גבי הסורה ההפוכה וה-קור מקפיא. ריב-חוובל החורי עושה נסינו נסוך להעילנו. האונייה מתפרק ונדמה לנו שיש הנה היא עולה עליינו. המערבלת, שנגרמת על-ידי האוניה בחלפת לדיינו זורקת אותנו לים. דוד שוחה על-ידי. החודים שוב וזורקים

סיפורו של פרנקו סרגן

מתמךון בעשנות ראייה לעזין ומבצע לה-טוטום אקרובטים, כדי להוציאני מן הגלים...

במשך משחק חתול עם עבר.

„עניבת-ההצלה, שהורדה כלפי מתנפנת סבבי ברוחה. תפישת או איתרPsiשת פירשו לי הכה להלום עם הטופה הקדרת והחמים מקפיאו הרם. יתכן שהיה זה האקשר הפוי של, אולי מול התבר או שמא רצוני החזק להשאר בחים.

„והנה לא הרחק ממני נאבק עם גליו

פדרו החורי. עקתי לעברו „פדרו, אתה חייב להיות חזק, אל תהייאש. הם יבואו לחוץ אותנו. הם בדרך. החזק מעמד פדרו...“ הוא לא ענה ונעלם מעני.

„וילטול הגלים נמשר ללא הרף. מאי שקפעתי לים עבר זמן רב אליו, בשעתים, קשה היה להעיר... לפתח שמעתי טירטור של מסוק מעלי. הרמוני הראשי — מסוק אמר-ריאי, האם ירגיש בי? האם יהוה מוכן למסכני מן המים, למרות סופת הרוח המכבי בידיה והגלים הגבויים תוך טיכו המסוק יודע איה, אבל פתאות נזרקתי למלחה וה策 לחתוי? חרי לשם כך בא... כדי לעוזר בי לא כל סדר, אני מרגיש שהמסוק מנימר טוט.

„האם יצליח? כה רציתי שיצלתי להו ציא אותו מן הגיהנום הזה. סולם חבלים עץ השתלשל מן המסוק. תנאי ההצלה היו קשים שהוא, ביעיר הורות לבושות מתחוצצות בראשיו של העולם שיצלנו.

„כasher גל נסוך העלה אותה, מעטתי את עצמי ליד עניבת ההצלה, באילו עשה באנן תרגול מכוון ומובוקר. תשתי את העניבה ב- כל כוחותיה והלבשתה על גופי, מואושש ומופתע מהצלחתו, את הועלתי מן הגלים הגועשים. המנווע טירטור מעלי בחרגוניות. רק שלא יקרה משהו...“ התפלטה.

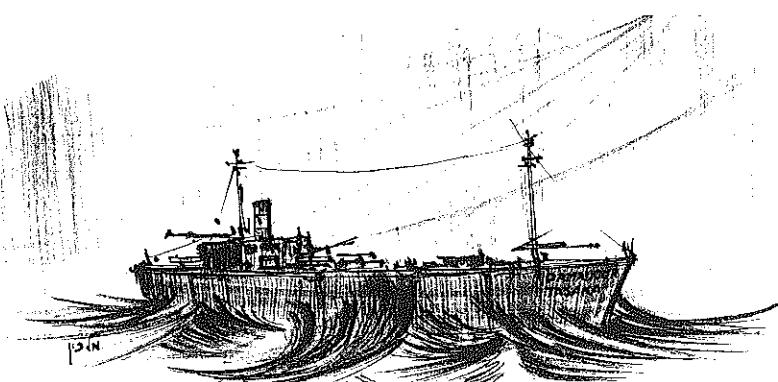
„ידיים חזקות אהוו בי והכניות לי תוך חלל המטוק. חזותי לעולם החים...“. מן העתונות

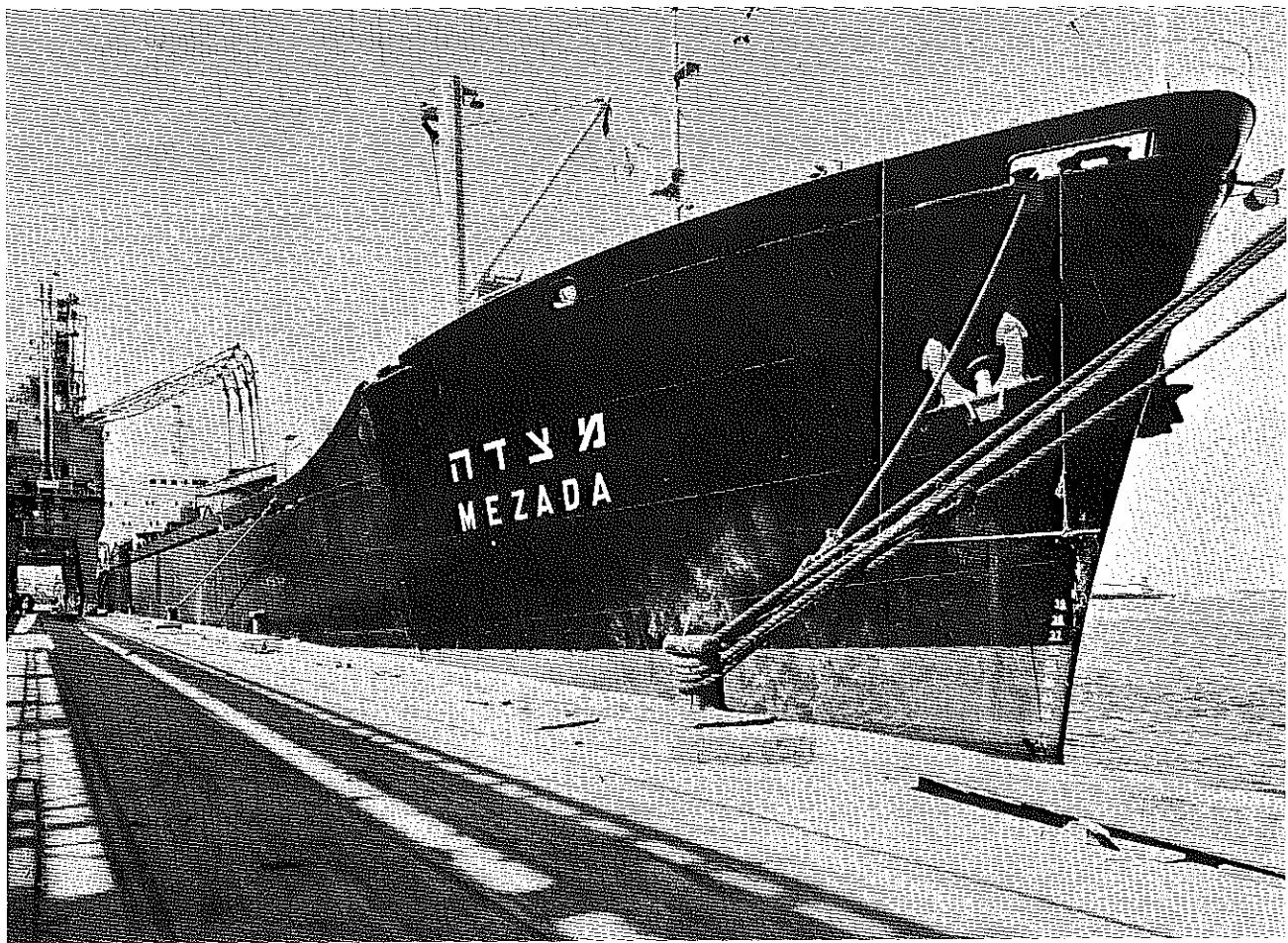
כל ספר פרנקו סרגן, המכונאי הראשי ה-יגוסלביה של „מידה“, בן ה-37: כאשר ניתנה פקודת הנישאה היה כבר חרטומו של האונייה שקווע בטור המים ונטיתה המחרה כלפי מטה לא השאיר ספק בלבוי מה הולך להתרחש בדקות הקרובות.

„כל הוצאות נשען כבר את האונייה. 16 הורדו לסירת ההצלה והחמורים הגיעו לתוך הגלים הגועשים. לדיי עמד ר' גרא. הינו האחורי שנותרנו על הסיפון ואך אנו התו-כוננו לקפוץ ליט האלים. לפעת נסחפי עלי-ידי גל, שטף את הסיפון.

„לא הייתה לי כל שליטה במצב והגלים הגבויים והזועמים עשו בי כריזונג. טולטלתי והתהלך להזנק ולהסחף כלפי מטה, כאשר תחשות הבוות המאים חדרה להכרתי. אינני יודע איה, אבל פתאות נזרקתי למלחה וה策 לחתוי? חרי לעזק על פני המים. התפללתי לריובנו של העולם שיצלנו.

„נאבקתי קשות בגלים הסוערים. מים מלוחים חdroו לכל חלקי גופי. כל פעם שעליתי על „גָל מעפְּךָ“ ראיית את סירת ה-ניצולים. לעזרי הורחקי ממנה וגואשטי מלחמציא עם חברי. החזקי מעמד אייר-שהוא, ביעיר הורות לבושות מתחוצצות של הגר





**דברי מנכ"ל "צים"
אל עובדי החברה,
לאחר האסון**

אסן כבד פקר את ביתנו ועוד כולם המומדים מאבדון חי 24 מחברינו הימאים אשר נספו בטבוע האונייה "מצדקה" בסערה עזה בקרבת האי ברמודה.

במשר עשרות שנים מאז הקמה החברה ביצעו אוניות "צים" רבבות רכבות של הפלגות ללא פגע של מכש וסכורים היינו שהמолов מאיר לנו פנים. מעולם לא קרה לנו מקרה של טביעת אונייה בלבד, אף-על-פי שבسفנות העולם אירעו מדי שנה אבידות טרגיות בטבוע אוניות מכל הסוגים — בהן מהחדישות ביותר — על צוותיהם.

ותנה באו איתני הטבע להזכירו שלא לעולם חותן, והוחש לנו כי למרות השיכולים הטכניים והשגי המדע עדין קטן כוחו של האדם בבואו להיות בזעם. כמובן, העודדה שעד האסון שפר חלקנו — לא הייתה רק פרי "מול". מערך הספנות של חברתנו הוא מהיעילים והטובים בעולם. כלי שיט, צוותים מiomנים בעלי ידע טכני ומkill עוללה, ומועל לכל תודעת בטיחות מושרת.

החברה כולה עומדת מילכדת מול האסון.

בשכבהה האוניה — מאמצעי הצלחה היו בראש דאגותינו וכל המשאבים הופנו למטרה זו. בשלב הבא עשינו כל האפשר, כדי להבטיח את החיפושים אחר הנעדרים. שאפסו התקות בא השלב המור של דאגה להבאת הניטפים לכאן ישראל, הודהה למשפחות החללים שומצאו, ואלה הנעדרים.

ליבנו למשפחות השכולות — אלה שהקריבו את חיקר להם מכל — בניים, בעליים, אבות וughters. אין גודל מקרובם ואין כאב שישוה לזה שלהם. משפחת השכל פורה על פני כל הארץ מצפונה לדרומה, מכל שכבות עם, אנשי עיר וכפר, ותיקים בארץ וועלם חדשים, יוצאי מזרח ומערב, ניצולי שואה ולידי הארץ.

החברה, על כל משאבי האנוש הרוח והחומר, עומדת לימין המשפחות השכולות לאורך ומן. נחזק ידיהם ונעוזר להם לשאת באסון ככל שנוכל.

הastonן היה מלאה בגילוי התנדבות מופלאים של הצלחות לעוזה. ראויים לצוין ולהוקה המאמצים אשר השקיעו צי ארץ-הברית, לשמור החופים, תחנת האלחוט של ברמודה ושלטונות האי, בניהול פעולות הצלחה ובחיפושים אחר הנפגעים.

ארבע אוניות סוחר, המנויות דגלי לאומות שונים, שהיו בסביבה נחלצו לפועלות הצלחה לפי מיטב המסורת הימית, תור גilioyi סולידריות, אחוות-ים ורבקות. במטרה, מעל ומעבר למחייב לפי האמנות הבינ-לאומית ולנוהלים של ימאות טובת. במיוחד בטליה פעולתה של האוניה החודית DAMODAR TASAKA פיקודה וצוותה אשר סייכנו את חייהם, כדי למשות ניצולים בים הסוער. וכן רוב הניצולים חולצו על ידי אוניה זו.

אנו חבים הרבה למעיליים בני האומות השונות, שנחלצו לעזרת צוות ה„מצדה“ יחסם של שלטונות גיברלטר והקהילה היהודית בה — היו למופת, וגישתם האנושית והחמה היו מקור עידוד לניצולים ברදתם לחוף.

גם בארץ — בתוך החברה ומהוצה לה — היו עדים לגילוי התנדבות מופלאים מהוגים שונים ושכבות רחבות של העיבור שהגישו סעד מוסרי וэмשי, דבר המשקף את ההזדהות של העיבור בישראל עםastonן של „צים“.

ראוייה לצוין מיוחד פועלתם של אגף הצוות ושורתי-הרווחה, אשר עסקו במגזר הריש של הטיפול במשפחות על כל שלבי הטרגים, לאחריות, רגשות ו��וציאלי. מעל לכל — ראויים לצוין והוקה יחס שיתוף הפעולה והאהווה בין איגורי הימאים לבין החברה, שנטלו בעת הטיפול באסון על כל הביתן.

מערכות נבחנות בעותות משבר.

הastonן אשר בא על בית „צים“ מעמיד אותנו בבחן — מהחמורים שידעה החברה מאז הקמתה. על אף האסון תמשיר החברה ותתפרק ותהייה יציבה ומעבר לזה — נשקוד על המשר תנופת פיתוחה וביסוסה.

נתמיד בשילוחות שאנו ממלאים בהבטחות נתיביים פתוחים לארץ בעותות שלום ומלחמה ובהבאת לחם למולדת ישראל ממרחקים.

בשעה קשה זו נח嗟 ונכבד זכרם של חבריםינו הנופלים — בהמשר שליחותם.

ג. רתם

י"ח אדר ב' תשס"א, 24.3.1981

עצרת ממלכתית במלאת שלושים לאסון א.מ. "מצדה"



במלאת שלושים לאסון "מצדה" — ביום ב' ניסן תשמ"א 6.4.81 בשעה 14.30 נערכה ברחבה שלפני בית "צים" בחיפה, אזכרה ממלכתית לימאים שירדו לנצחותיהם. מלבד משפחות הימאים, שישבו ברחבה, נוכחו בטקס: שר הקליטה והשיכון דוד לוי, שייצג את ממשלה ישראל, הרב הראשי לישראל שלמה גורן, הרבנים הראשיים לחיפה הרב שאר-ישוב כהן והרב אליהו בקשיידורון, ראש העיר חיפה מר אריה גוראל, יו"ר הדירקטוריון של "צים" מר חיים שטסל וחבריו דירקטוריון אחרים, מנכ"ל החברה יהודה רטמן, נציגי איגודי הימאים, ועדי העובדים, עובדי חברות ספנות אחרות, עובדי נמלים ומספרות ישראל וכמוון מאות רבות של עובדי "צים" ואזרחים מחיפה וערי יישובים בארץ.



חבר הדירקטוריון ברל רפטור נושא דברים באצורה

בעצרת הממלכתית נישאו דברים לזכר הימאים שניספו. להלן חלק מהדוברים וմדבריהם:

דור לוי, שר הקליטה והשיכון

... במשר שנות קיומ המדינה ולפניה התגלו מאבקים בלתי פוטקים לכיבוש הים ואירעו גם אסונות. עדיין חרותים בזכרוננו אסונות הימאים של אוניות ישראליות. ... חיים דורש את קורבנותיו. אין תמורה למשפחות, לירידים ואף לسفנות היישר-אלית אשר שכלה את ימיה. ... אנו ממשיכים להלחם על קיומ המדינה, על התעשייה, החקלאות והספנות. אנו נמשיך ונתגבר על הקשיים.

שלמה גורן, הרב הראשי לישראל

... כל בית ישראל אבל על בניו שיורו למצוות הים כשליחי העם. ביום הבכורים תהייחד כל האומה בתפילה מיוחדת בכל בתיה הכנסת לזכרם של ניספי „מערכה“.

ארליה גוראל, ראש העיר חיפה

... חיפה מנוסה במאבקים עם הים. נלחמו על כיבוש הים, על עליה חופשית ובמגזרים הבטחוניים, הכלכליים והמשמעותיים הקשורים בו. פעילות זו דרש קרבות ולעתים שילמנו מחיר יקר. ... תוך השנה הקרובה נתגייס כולנו, כדי להניעו וכרכם. תהיה נשמה צורוחה בצרור החיים.

ר/ח ישעיהו גרוֹמֶן, נציג איגוד קציני הים

... ימאים מתמודדים כל הזמן עם סכנות חיים ובאשר האוניה טובעת וחלק מוצותה מkapח את חייו, רשות או מתחילה לחקיר את הימאי, שעוזב את משפחתו למשך דושים רבים, ואת אורח חייו הקשה באונייה.
... סכנה מתמדת מלווה את יורדי הים מזמן החלו להפליג, אך היא לא תרפא את ידינו ואת המשר עיסוקנו במקצוע בו בחרנו ואשר אנו רואים בו שליחות.

שלמה אביטן, נציג איגוד הדיורגים

... אנו מבכים את 24 הימאים שניספו באסון הכביד של האונייה "מעודה" ומשתת- פים בערים של ההורים השכליים, של הילדי היתומים, של הרעוות והמשפחות שאיבדו את יקיריהם. אורח החיים הימי מעמיד את הימאים במבחנים קשים, הם נאבקו בגלים סוערים בתושיה עילאית תוך אחוות אחים לעזר איש לרעה.
... אין ניחומים ליקיריהם, אנו נעמוד לצידם להקלת יגונם ונסייע להם בכל אשר ניתן.

ברל רפטור, חבר הדירקטוריון של "צים"

... לבנו עם המשפחות השכולות וניחומינו הכנים לרעות, להורים, לילדיים ולמש- פחות. קשה לעכל את גודל אסון "מעודה", שזיעזע את כולנו בחברה — הימאים ועובדיה החוף.

... הים עדין טובע את קורבנותיו והאדם לעיתים אובד עצות מול איתה הטע- חרפ הטכנולוגיות החדשנות ואמצעי הבטיחות, המכופידים.

... יורדי הים היישראליים הם החלוצי הספנות העברית המתחדשת בדורנו. הם שליחי העם, ממלאים תפקיד הדוני במערכות הבטחניות הימיות של המדינה ותורמים את חלקם בהפתחותה הכלכלית. החברה עושה ותעשה הכל, כדי לסייע למשפחות השכולות להקלת יגונם וכאבם. היא תטפל, עם יתר גורמי הספנות, להנצחת יקיריהם, כדי שוכרים ישאר עמננו לעד.
חחיים נשבלים ועל כולנו להתלבד, להגברת פעילותנו על שבעת הימים. בכר נחלהם כבוד.

הרבות שאר-ישוב כהן והרב אליהו בקשידורון

הרבניים הראשונים לחיפה

... לילה ניגרה ולא תפוג מאנה הנחמת נפשי... ראו מים ייחלו אף ירגזו תהומות...
בitem דרך ושביליך במים רבים ועקבותיך לא נודעו...
... יושב בסתר עליון בעל שדי יתלונן אומר לד' מהשי ומעודתי אלהי אבטח בר...
כי אתה ד' מהשי עליון שמת מעור.

יהודיה רתם, מנכ"ל "צים"

אסונות ימיים מתרחשים בעולם מדי שנה וחצי אדם נטרפים בהם. במשר למלחה שלושים וחמש שנות קיומה של חברתנו הורגלו לשיט בטוח ביום — והנה בא האסון והיכה בנו באוצרות. יומי שלושים יום לאחר הטביעה אנו מעכבים את מלא כובד הפגיעה.

ליבנו ורגשותינו למשפחות השכולות, שאיבדו את היקרים להם מכל. אין כאב גדול משליהם ואינו קרבי שישווה לקרים. אנו עושים הכל ונעשה הכל לאורך-זמן לסייע בידי המשפחות ולאMESS רוחן במצוקה הקשה.

... הספנות היא מקצוע חלוצי ומסובך, ענף פרנסה ראשוני, מרכיב חשוב בתשתיות הכלכלית של מדינה שוכנת ים.
זכרים של ימי "מעודה" שניספו, יהיה צורך בין בוניה ולוחמיה של מדינת ישראל.



הרבי שארישוב כהן, הרב הראשי לחיפה
בחפילה לצר הניספים.

בשורות ראשונה יושבים מימין לשמאל ה"ח:
חיים שטסל, י"ר הדיקטוריון של "צימ";
דוד לוי שר הקליטה והשיכון; שלמה גורן,
הרבי הראשי לישראל; אליהו בקשי-דורון
הרבי הראשי לחיפה ושם אבטון, ציגן אייגוד
הזרוגים.

בשורות השנייה מימין לשמאל יושבים חברי
דיקטוריון "צימ" מרדכי לימון, יעקב
סלמן.



מר יהודה רתם, מנכ"ל "צימ", נושא את
דברו.





במלואות שלושים

עדותי המום. המשפחות השוכנות ישבו צפופות מול במת הנואמים ומסביבן התגודדו אלפי עובדי החברה, חמוריסבר, ממתינים לטקס יום השלישי לאסון „מצדיה“. היגון הורגש בכל האווירה כבזה ומרטיטה... בכלי חורי נשמעו ולעתים הופך לפרץ בלתי פסק. המשפחות מתקשות להסתיר את סערתليفן. אחוות מתבטאות באעם על מר גורלן, אחירות מקוננות ללא הרף. גם הגברים מתקשים להסתיר את דמעותיהם.

עובדות „צימס“ מתרכזות בין השורות. מנסות להרגיע, לנחים, לסייע ככל האפשר, אך לדבון ליבן, לא ניתן להושיע... הפגעה האישית כואבת מדי, מכדי שדברי הנחמה יריעו... ולמרות זאת תשומת הלב, עשויה את שלה... הגשת כוס מים, לטיפה מרגיעה, מלאה טובה מרככת ומונעת הרעת המצב...

אנשי „צימס“ זוממים. נוכחותם ומבטיהם מביעים את השתחפותם בצלע המשפחות, במתן כבוד לחברים שניספו. רבים הוכרים. רבים העומדים כאן וודאי רואים עליינו רוחם את רגעים האחרונים של הימאים, את מאבקם הנואש בים האימתני והאלים... את המצב אליו נקלעו, את המלחמה על חייהם... כל אחד עם גורלו... כל אחד עם תפילתו, שלא תמיד נתקבלה...

נשאו דברי תנומאים: הרבניים הראשיים, נציגי הממשלה, נציגי הדירקטוריון, מנכ"ל החברה, ראש העיר, נציגי האיגודים. אין מלים וניחומים المسؤولים להביע את גודל האסון... הימאים יזכירו כחלוצי הים, שטרכו את חייהם לקידום הספנות הישראלית, המבטיח את בטחונו וככלתנו... זכרם יונצח ויישמר לעד... הדברים נקטעים ללא הרף.... החתרגות גוברת והולכת... למה זה מגיע לנו...?

למה דווקא אנחנו...? ואין מענה!...

טקס ההתייחדות תם. הקהל לא נע מקומו. עדין המום מן האסון שהתחולל. את את מטופנית הרחבה... את את נושרים אחרים בדמותה מוחלטת... המשפחות נשענות על מלוויהם וידידייהם, שרוויים עדין בהלם הזיכרון...

את את מתוךן המקום ונותר מיותם... רק הדגלים מתנופפים ברוח... והכרזה מזועקת: „בים דרך ועקבותיך לא נודעו“...

מִ הַעֲתָנוֹת

האומה מצדיע לימאים

... הים, מסתבר, מוסיף לתבוע את קרבנותיו, הרף כל הטכנולוגיות המודרניות המאפשרות לחזות מראש תופעות חריגות של מג אויר מסוער, להזעיק עזירה בעת מצוקה, ולהפעיל כלים מודרניים בפועל חילוץ והצלחה. במאבקים אלה בין האדם ותושיתו ובין אינטני הטבע, עוד גוחל הראשון תבוסות מכאיות, כמו בימים הרחוקים כשאוניה בים סוער היתה מנוקחת מעולם ומלאו, והזעקה עזירה היתה בלתי-אפשרית כמעט, ורק אוניה אחרת שנזדמנה במקרה באוטו איזור יכלת לפעם לבוא ולהושיע.

פתאות, ובאוצריות לא צפוייה, הומחשו לציבור כל הנסיבות הרבות האורבות עדין לימאי במלאתו, גם בימי המכים והאלחוט ושרותי החצלה המשוכלים. פתאות הובילו שלמרות כל אמצעי הבטיחות הנתקדים, למרות בדיקות הכספיות והטיפול המשור בבדיקה האוניה, עוד יתכן תנאים של סופה גועשת המסכנים כלי שיט גדול הנחשב לבטוח.

... האומה מצדיע לימאים שאיבדו את חייהם בים הרחוק והמסוער. היא מגישה את תינוכמיה למשפחות השרוויות ביגון, שלשות חិיהן הושבתה פתאות בהיودע האסון. ולאחר המתנה מורתת עצבים נודע להן שיקיריהן אינם בין הניצולים.

ר. ברצבי, "מעריב"

העיר חשה בכאב האסון

היפה היא עיר נמל. כזאת יודעת היא שמחות ויגנות בכל הנוגע לנושא הספנות. היא משתפת עצמה בשמחתן של אוניות המגיעות לנמלה בראשונה — כשהן מלולות בכל כללי הטקס הימי — והיא עוצרת נשימתה כל אימת שעלה הספנות הישראלית יורדת אסון. חיפאים רבים מכירים את הימאים בני העיר ותוחשת האחוות והזהירות עמם באה לביטוי בעיתות מצוקה וחורום.

העיר חשה בכאב את אסון טבעה של אוניית הצובר, "מצדה". הניספים והנעדרים מבין צוותה היו מוכרים ברובם לתושבי העיר. יחד עם בני המשפחות קיוו גם בעיר לבשורות טובות, שבאו בקמצנות מכאייה.

חיפה הצדעה השבוע לירדי הים באוניות, שעשו מלאכתם באמונה ומצאו מותם הרחק מחופי המולדת, שגורה תנוכמיה למשפחות הימאים ולחברת הספנות הלאומית, "צים" ש"מצדה" הייתה אחת מאוניות הסוחר שלה.

ר. ברצבי, "מעריב"

הים עדין חזק מכל מכשור

האסון הבהיר שהתרחש במימי ברמודה, שבת עביה האונית הישראלית, "מצדה", מוכיח, כי גם בשנות ה-80 של המאה העשרים, הים עדין חזק מכל מכשור משוככל ביותר שהמציא המוח האנושי. הטכנית המודרנית המשרתת את האדם לגमוע במלחירות מרחקים גוזלים באוויר וביבשה תובעת לעיתים קורבנות רבים.

... התחרורה הימית נחשבת, בימינו, כבטיחה ולפעת הובילו לנו כוחו ההיסטורי של הים, אשר במערכותיו טבעה האונית, "מצדה" ועימה רוב רובם של אנשי צוותה. מאז הידיעה הראשונה על המתרחש, "במשולש ברמודה" עקבו הכל, בראש וראשונה בני משפחותיהם של אנשי צוות האונית, בחרדה גוברת אחרי מאמרי ההצלה.

... הים האctor גבה את חלקו כמו פעים רבים בדורי ימי הספנות, אך כמו בעבר כן גם היום לא ירתיע המחויר הבהיר את הספינות הישראלים משלוט במימי עולם על אוניותן, הנושאות דגל צהוב-לבן.

מ"ח, "על המשמר"

„ים שתים עשרה“

למעלה משבע שנים עשו. בים באוניות מספר, בהן „מצדה“. ... אפילו בחורף ניתן להפליג ביס-התיכון או בכל אוקינוס ללא יום של שערה, ואילו בקיץ יש שהאוניה מיטלטلت במקומות ובאזורים כיווניים נוחים. בנמל נראית האוניה, ولو הקטנה והעגומה ביותר, כملכה ליום אחד. בים כל הגושים הענקיים הללו הופכים לגרגרים עיריים, הנתוונים לשיטה של מושתגי הים, הגלים. ... הים, שהוא טוב-לב ואוצר לפරקים, היא הסערה. בסערה השמיים נמכרים, הרוח הופכת בהדרגה לעזה ביותר, הגלים הולכים וגובאים, עד כי הרוח חותכת לא רק בبشر האוניה אלא גם את הגלים. בשעת טערה רצינית, יש שהרוחות עוברות אף את מהירות 120 קשר וגלים מגיעים לגובה של עשרה מטרים ויותר. סולם הסערות מקבל לסולם ריכטר של רעידות האדמה. „ים חמץ“, הוא ים סוער אך מעט, ורוב האוניות כמעט שאינן מושפעות מעוצמה זאת. „ים שמונה“ הוא כבר ים גועש ורוגש, והאוניה הממושעת ביותר מרגישה אותו בטנה. ואז מתחילה הריקוד הגזול — במסדרונות ובחרדרים, „רוקדים“ הימאים, או כל מי שנקלע לאוניה, וגם הכלים; ובמקרים קיצוניים — גם סחרות בבטן האוניה, או על הסיפון — וזהו מצב מאד לא-סימפטי. „ים עשר“ הוא כבר ים „בריא“ ואמיתית, מעל ומעבר. כאן הרוח זעקה בכל פינה — והימאים, אפילו הוטיקים ביותר, מוחכים לרגע שהבומרן, הנמצא עתה בירידה ממשוערת, עלהשוב, כדי שיוכלו להעלות חיזוק על פניהם. „ים מצדה“ נקלעה ל„ים שתים-עשרה“ ומעלה. טיפונים והוריקאנטים. סביר להניח, שהיא „ים שתים-עשרה“ ומעלה. אבשלום קווה „על המשמר“

הימאים ימשכו בהפלגות

בראשית השבוע התחוללה במימי ברמודה, שבזרום יבשת ארקטיז-חברית, דרומה אנושית ואוצרית שעה שעשרות מלחים של „מצדה“ נאבקו בגלים הסוערים וביקשו מיפלט מגלי הים הסוערים, שעה שהאוניה חישבה להישבר. בעשרות בתים בישראל, היו בחרזה ובתקווה את פעולות ההצלה. וכל בית ישראל נשא תפילה להצלתם, אך היה מי שידע, מה מעתים הם הסיכויים להצלתם של נודרים.

... מסוף מלאכי, קצין מכונאות לשעבר של האוניה: זכרה לי, הפלגה קשה לפני שניים רבוט, באוניה „מצדה“ שהגלים הגבוהים שם עברו את תורנה הגבוהה של האוניה" אך חוסנה עמד לה אז, והיא חצתה בשלום את מימי האזור הגועש. בכלל, סערה מתחוללת מדי פעם, לא ברציפות. וזה יכול להמשך שעות ומשך ימים, ואוניות רבות, מנוטות את דרכן, נגד הגלים, או מחפשות, בעת הסערה מיפלט בנמל סמוֹך. ... לשבחה של החברה הישראלית יי"מ אמר כי עד כה, הושם על ידה הדגש להבטחת תקינות האוניות והבטיחות המירבית. רצף העלאtan של אוניות „ცים“ על מבזוקים, שיפורים ובדיקות יסוד הוכיח עד כמה התיחסו לנושא זה ברצינות. ואمنם יכול היה יהודת רתם, מנכ"ל החברה להציג על כך, שבסך عشرות שנות הפלגה כמעט לא אירע מקרה של טביעת אוניות „ცים“.

... מלאכי סבור שככל הימאים הישראלים מודעים לסכנות האורבות להם בנתיבי הימים. לדביו גם טיב השכלולים של שנות ה-80, לא יכולים לו לים, שהוא אוצר ומסוכן, ובכל זאת, ספינות מסוימות להלך בנתיבי הימים ואלפי אוניות וספינות גם גומאות ועborות את מימי ברמודה, הידועים כמקום לפורענות. לדבריו, על-אף הצלל, הימאים יוסיפו לאחוב את הים: הם ימשכו בהפלגות ולא יטשו את האוניות שהן מקור גאותם. ומיס רבים, הוא מושיף, על דרך המליצה, לא יוכל לה אהבה שבין הימאים והים. חיים פירקס „הצופה“

נסיך המאמץ

נסיך המאמץ להצלת 34 מאנשי אוניות הצובר הישראלי „מצדה“, שטבעה במרקח 154 ק"מ מדרום-מזרח לברמודה, באמצעות ספינת מסוקים אמריקאית ושתי אוניות-סוחר, שנחלכו למשימה בים סוער וברוחות עזות. מזג האוויר מקשע על פעולות ההצלה. „דברי“

שי לאוניה היזדית המיטיבה „אדמאדור טאסקה“

חברת „ცים“ החלה לזמן ארצה את רבעה חובל היהודי הראלד פינטו ורعيיתו לאות הוקה על הצלת ימי „מצדה“. הוחלט גם להעניק מענק כספי מיוחד ל-56 אנשי הצוות. „הארץ“

לְכָלָה

לְאַזְבָּה

על הים

יעקב כהן

בתעוות בהרות אור על פניהם בימי הים,
אבלתי לאור הכוכבים.
לבב יש געוגעים עונים
על אהבת אחיהם ושלומם –
ואני נר ובונד לעולם
כבחרות אור על פניהם בימי הים.

בנור האניה בין גלים ושהקים,
השלמתי עם פוכב עתידי,
לוasha את עלי ותידי,
על בידות נושא ותlidah,
הייא בידות הנפש בנודה
בנור האניה בין גלים ושהקים.

ערוגות עשת – גלים,
בלבן הקצר חיו ותם,
תמרו סיבי לאניה,
ונפכו אותה את לשניה.

ונחשול רם ואינו שב,
כמו תזה הוא ומתחה צו
ובחושך לסער או לנעה –
חליפות נפקש שאון הרוח.

אך רגע – וסר נר תפים,
ונסגור התהום הפתוח,
מסתכל הקצר במצחן,
וכלחם רק לשם ורית.
ועדרפל מתחבה וסופה
את ערבות הימים השטוחה. –
במנחת קבצתי גם אני,
אך לבי ימאנ במנחתה.

בלב ים סוער

רבי יהודה הלוי

המו גלים ברוח נגלים,
שבים נקלים על פניהם,
קדרו שמי ויחמי מלי,
ועל תחומרו וושא דכים.
וסיר ברחית וקול יצירה,
ואין משבח להמן קשים.
ורפו חוקים ונחלקו אפיקים,
חצים עמוקים והרים חצים.
והאי חלה יורדה ועלה,
וען חולה וחובלם אים.

دلים מושלו וגרפים סובלים,
ובזערם חובלו ועורם צופין.
והאי שכור יתעתע ויהכח
בליהון ימכור שוכני בתפו.
ויה לויין בעד ים איתן
יקדש בחתן ומשתה אסופו.
וים אוקטט תאהב לכнос
ואבר מנוס ואפס מברחה.
דלו עני גדרה אדרני
נאת תחוני שי אשיבה...).



לעילו נסמות הימאים שניספו באסון א.מ. "מצדה"

מאת הרב יוסף בא-גד
מנהל ישיבת בני-עקיבא נחלים

„משולש ברמודה“ במקורות חז"ל

נוכח אסון האונייה „מצדה“, שטבעה בימי ברמודה, מעניין לציין את המקורות וההסברים בחז"ל לפתרון תעלומת אייזור משולש ברמודה.
מובא במסכת ברכות דף ח. „על זאת יתפלל כל חסיד אלקיך לעת מצואך“ (תהילים ל'ב)... „רב נחמן בר יצחק אמר: לעת מצואך זו מיתה, שנאמר „למotaות תוכאות“. תניא נמי וכי: תשע מאות ושלשה מנייני מיתה נבראו בעולם שנאמר „למotaות תוכאות“, „תוכאות“ בגימטריה המכ हו (טוי). קsha שבכלן אסקרה, ניחא שככלן נשיקה. אסקרה... איכא דאמר כייטרי בפי ושת".

ופרש"י — „כפייטרי בפי ושת“ — ים אוקינוס יש בו מקומות שאין מקבל ברזל ומחרבין לוחי הספינה ע"י חבלים ועקלים שתוחבון בנקייו ותוקען אותו בדוחק לפי שהן גסין כמדת הנקב".

פרשו של רש"י מחייב שלושה הסברים:

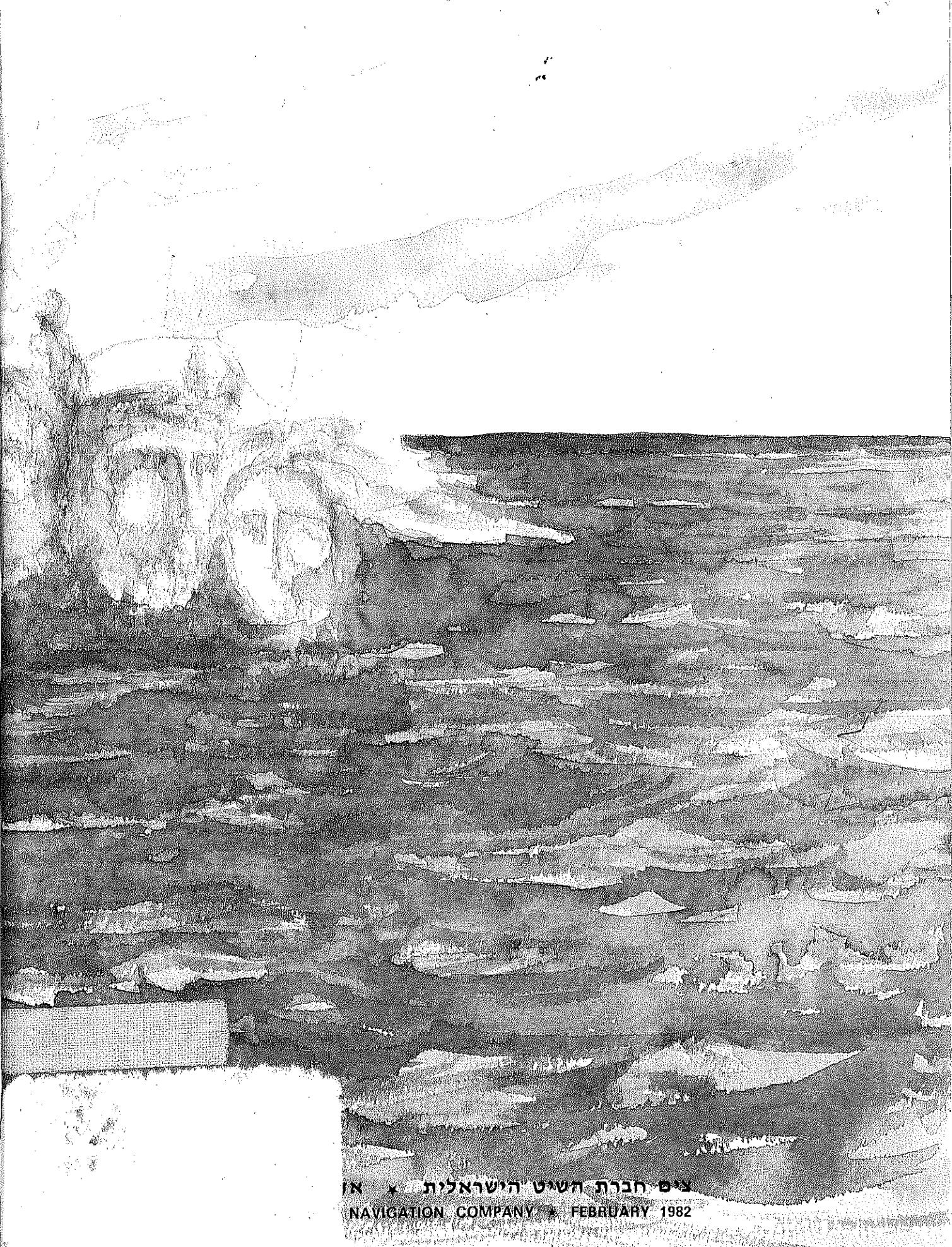
א. לאיזה אוקינוס התכוון רש"י? האם לים הנדול (ים-התיכון) שנקרא בפי חז"ל אוקינוס, או לאוקינוס הגדול שמקיף את העולם? — ואכן ניתן להסביר לפyi מסכת עירובין כב: „דcolella עלמא נמי מקיף אוקינוס“. א"כ יש להניח שאנו רש"י התכוון גם לאוקינוס האטלנטי הכלול בתוכו את משולש ברמודה.

ב. מה כוונת רש"י בדבריו „יש בו מקומות שאין מקבל ברזל“ והרי המצב הנה הפוך שהאוקינוס בולע את הברזל? ואכן הרש"ש (ר' שמואל שטראשון מוילנא נפטר 1842) כתוב „והוא מפני שנמצאים טמה בקרקעית הים אני מגנעת אשר טבעם למשוך הברזל אליהם“ (ואכן צ'ארלס ברליין בספרו „משולש ברמודה“ בהוצאת שוקה, מצין שבכל המקライם מצפוני האוניות התקלקלו והצבעו לכובנים אחרים).

ג. כיצד ניתן להציג אוניות באיזורים מסוימים אלה? — זאת מסביר רש"י במסכת מועד-קטן כת. „א"ר חנינא: קsha יציאת נשמה מן הגוף כציפור בפי הושט. ר' יוחנן אמר כפייטרי בפי ושת".

ופרש"י — „כחבל שיש בו קשר ויוצא בקושי מן התורן„ כפייטרי — שקשוריין שת spiנות ביחס“. א"כ הפתרון הינו ע"י קdots חור במתכת וכיסויו בחבל שיוכנס בלחץ לפי הנקב ותחבל זה יקשר לספינה שנייה שתמשוך את הספינה הראשונה ותצילה מן הסכנה.

אבל, מעניין לציין שר' יעקב צבי יאליש בספרו „מלא הרועים“ מעיר: לברכות דף ח': כפטורי — ים אוקינוס יש ... נ"ב עיין רש"י מ"ק כת. שלא פ"י כן והנו מבחין בהבדל שבין פירושו של רש"י בברכות לעומת מ"ק.
יהיו דברי תורה אלו לעילוי נשמה מלחין האונייה „מצדה“ שנספו ב„משולש ברמודה“.



נימט חברת הטעיט היישראליות נימט
NAVIGATION COMPANY FEBRUARY 1982